

DIREKTIVA (EU) 2016/680 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 27. travnja 2016.

o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i ciljevi

1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila povezana sa zaštitom pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje.
2. U skladu s ovom Direktivom države članice:
 - (a) štite temeljna prava i slobode pojedinaca, a posebno njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka; i
 - (b) osiguravaju da se razmjena osobnih podataka među nadležnim tijelima unutar Unije, kada se takva razmjena zahtijeva pravom Unije ili pravom države članice, ne ograniči niti zabrani iz razloga povezanih sa zaštitom pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka.
3. Ovom se Direktivom ne sprečava države članice da predvide snažnije zaštitne mjere za zaštitu prava i sloboda ispitanika u pogledu obrade osobnih podataka od strane nadležnih tijela, od onih koje su utvrđene u ovoj Direktivi.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na obradu osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe utvrđene u članku 1. stavku 1.
2. Ova se Direktiva primjenjuje na obradu osobnih podataka koja se u cijelosti ili djelomično obavlja automatizirano te na neautomatiziranu obradu osobnih podataka koji čine dio sustava pohrane ili su namijenjeni biti dio sustava pohrane.
3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na obradu osobnih podataka:
 - (a) tijekom djelatnosti koja nije obuhvaćena opsegom prava Unije;
 - (b) koju obavljaju institucije, tijela, uredi i agencije Unije.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

1. „osobni podaci” znači svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi „ispitanik”; pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;

2. „obrada” znači svaki postupak ili skup postupaka koji se obavljaju na osobnim podacima ili skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, pronalaženje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje;
3. „ograničavanje obrade” znači označivanje pohranjenih osobnih podataka s ciljem ograničavanja njihove obrade u budućnosti;
4. „izrada profila” znači svaki oblik automatizirane obrade osobnih podataka koji se sastoji od uporabe osobnih podataka za ocjenu određenih osobnih aspekata povezanih s pojedincem, posebno za analizu ili predviđanje aspekata u vezi s radnim učinkom, ekonomskim stanjem, zdravljem, osobnim sklonostima, interesima, pouzdanošću, ponašanjem, lokacijom ili kretanjem tog pojedinca;
5. „pseudonimizacija” znači obrada osobnih podataka na način da se podaci više ne mogu pripisati određenom ispitaniku bez uporabe dodatnih informacija, pod uvjetom da se takve dodatne informacije drže odvojeno te podliježu tehničkim i organizacijskim mjerama kako bi se osiguralo da se osobni podaci ne mogu pripisati pojedincu čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi;
6. „sustav pohrane” znači svaki strukturirani skup osobnih podataka dostupnih prema posebnim kriterijima, bilo da su centralizirani, decentralizirani ili raspršeni na funkcionalnoj ili zemljopisnoj osnovi;
7. „nadležno tijelo” znači:
 - (a) svako tijelo javne vlasti nadležno za sprečavanje, istragu, otkrivanje ili progon kaznenih djela ili izvršavanje kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje; ili
 - (b) svako drugo tijelo ili subjekt kojem je pravom države članice povjereno obavljanje javnih dužnosti i izvršavanje javnih ovlasti u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje;
8. „voditelj obrade” znači nadležno tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka; kada su svrhe i sredstva obrade utvrđeni pravom Unije ili pravom države članice, voditelj obrade ili posebni kriteriji za njegovo imenovanje mogu se odrediti pravom Unije ili pravom države članice;
9. „izvršitelj obrade” znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje obrađuje osobne podatke u ime voditelja obrade;
10. „primatelj” znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo kojem se otkrivaju osobni podaci, neovisno o tome je li on treća strana. Međutim, tijela javne vlasti koja mogu primiti osobne podatke u okviru određene istrage u skladu s pravom države članice ne smatraju se primateljima; obrada tih podataka koju obavljaju ta tijela javne vlasti mora biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka prema svrhama obrade;
11. „povreda osobnih podataka” znači kršenje sigurnosti koje dovodi do slučajnog ili nezakonitog uništenja, gubitka, izmjene, neovlaštenog otkrivanja ili pristupa osobnim podacima koji su preneseni, pohranjeni ili na drugi način obrađivani;
12. „genetski podaci” znači svi osobni podaci koji se odnose na naslijeđena ili stečena genetska obilježja pojedinca koja daju jedinstvenu informaciju o fiziologiji ili zdravlju tog pojedinca, i koji su dobiveni osobito analizom biološkog uzorka dotičnog pojedinca;
13. „biometrijski podaci” znači osobni podaci dobiveni posebnom tehničkom obradom u vezi s fizičkim obilježjima, fiziološkim obilježjima ili obilježjima ponašanja pojedinca koja omogućuju ili potvrđuju jedinstvenu identifikaciju tog pojedinca, kao što su fotografije lica ili daktiloskopski podaci;
14. „podaci koji se odnose na zdravlje” znači osobni podaci povezani s fizičkim ili mentalnim zdravljem pojedinca, uključujući pružanje zdravstvenih usluga, kojima se daju informacije o njegovu zdravstvenom statusu;
15. „nadzorno tijelo” znači neovisno tijelo javne vlasti koje je osnovala država članica u skladu s člankom 41.;

16. „međunarodna organizacija” znači organizacija i njezina podređena tijela uređena međunarodnim javnim pravom ili bilo koje drugo tijelo koje su sporazumom ili na osnovi sporazuma osnovale dvije ili više zemalja.

POGLAVLJE II.

Načela

Članak 4.

Načela obrade osobnih podataka

1. Države članice osiguravaju da su osobni podaci:

- (a) obrađivani zakonito i pošteno;
- (b) prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te da ih se ne obrađuje na način koji nije u skladu s tim svrhama;
- (c) primjereni i relevantni te da ne nisu pretjerani u odnosu na svrhe u koje se obrađuju;
- (d) točni i prema potrebi ažurni; mora se poduzeti svaka razumna mjera radi osiguravanja da se osobni podaci koji nisu točni, uzimajući u obzir svrhe u koje se obrađuju, bez odlaganja izbrišu ili isprave;
- (e) čuvani u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanikâ samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih se osobni podaci obrađuju;
- (f) obrađivani na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera.

2. Obrada koju obavlja isti ili neki drugi voditelj obrade u svrhu iz članka 1. stavka 1. različitu od one za koju su osobni podaci prikupljeni dopuštena je:

- (a) ako je voditelj obrade ovlašten za obradu takvih osobnih podataka u takvu svrhu u skladu s pravom Unije ili pravom države članice; te
- (b) ako je obrada nužna i proporcionalna toj drugoj svrsi u skladu s pravom Unije ili pravom države članice.

3. Obrada koju obavlja isti ili neki drugi voditelj obrade može uključivati arhiviranje u javnom interesu, u znanstvene, statističke ili povijesne svrhe, za potrebe iz članka 1. stavka 1., podložno odgovarajućim zaštitnim mjerama u pogledu prava i sloboda ispitanikâ.

4. Voditelj obrade odgovoran je za usklađenost sa stavcima 1., 2. i 3. te je mora biti u mogućnosti dokazati.

Članak 5.

Rokovi za pohranu i preispitivanje

Države članice osiguravaju da se za brisanje osobnih podataka ili za periodično preispitivanje potrebe za pohranom osobnih podataka predvide odgovarajući rokovi. Postupovnim mjerama osigurava se poštovanje tih rokova.

Članak 6.

Razlika između različitih kategorija ispitanika

Države članice osiguravaju da voditelj obrade, prema potrebi i koliko je god to moguće, radi jasnu razliku između osobnih podataka različitih kategorija ispitanika, kao što su:

- (a) osobe za koje postoje ozbiljni razlozi za vjerovati da su počinile ili će počiniti kazneno djelo;
- (b) osobe osuđene za kazneno djelo;

- (c) žrtve kaznenog djela ili osobe u pogledu kojih postoje određene činjenice koje daju razloge vjerovati da bi ta osoba mogla biti žrtva kaznenog djela; i
- (d) druge strane u kaznenim djelima, kao što su osobe koje se može pozvati da svjedoče u istragama u vezi s kaznenim djelima ili naknadnom kaznenom postupku, osobe koje mogu dati informacije o kaznenim djelima ili osobe za kontakt ili suradnici jedne od osoba iz točaka (a) i (b).

Članak 7.

Razlika između osobnih podataka i provjera kvalitete osobnih podataka

1. Države članice osiguravaju da se osobni podaci utemeljeni na činjenicama razlikuju što je više moguće od osobnih podataka utemeljenih na osobnim procjenama.
2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela poduzmu sve razumne mjere kako bi osigurala da se osobni podaci koji su netočni, nepotpuni ili više nisu ažurni ne prenose niti ne stavljaju na raspolaganje. U tu svrhu svako nadležno tijelo, koliko je to izvedivo, provjerava kvalitetu osobnih podataka prije njihova prenošenja ili stavljanja na raspolaganje. Što je više moguće, pri svim prenošenjima osobnih podataka dodaju se nužne informacije koje nadležnom tijelu koje je podatke dobilo omogućuju ocjenjivanje stupnja točnosti, potpunosti i pouzdanosti osobnih podataka, kao i u kojoj su mjeri ažurni.
3. Pokaže li se da su preneseni netočni osobni podaci ili da su osobni podaci preneseni nezakonito, primatelj mora biti obaviješten bez odlaganja. U takvom slučaju osobni podaci moraju se ispraviti ili brisati ili obradu ograničiti u skladu s člankom 16.

Članak 8.

Zakovitost obrade

1. Države članice osiguravaju da je obrada zakonita samo ako je nužna i samo u onoj mjeri u kojoj je nužna kako bi nadležno tijelo obavilo zadaću u svrhe navedene u članku 1. stavku 1. te da se temelji na pravu Unije ili pravu države članice.
2. Pravom države članice kojim se uređuje obrada unutar područja primjene ove Direktive navode se barem ciljevi obrade, osobni podaci za obradu i svrhe obrade.

Članak 9.

Posebni uvjeti obrade

1. Osobni podaci koje nadležna tijela prikupljaju za svrhe utvrđene u članku 1. stavku 1. ne smiju se obrađivati u svrhe koje su različite od onih utvrđenih u članku 1. stavku 1. osim ako je takva obrada odobrena pravom Unije ili pravom države članice. Ako se osobni podaci obrađuju u druge svrhe, primjenjuje se Uredba (EU) 2016/679, osim ako se obrada obavlja kao djelatnost koja je izvan područja primjene prava Unije.
2. Ako je pravom države članice nadležnim tijelima povjereno obavljanje zadaća drukčijih od onih koje se obavljaju u svrhe iz članka 1. stavka 1., Uredba (EU) 2016/679 primjenjuje se na obradu u takve svrhe, među ostalim i za arhiviranje u javnom interesu, ili u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe, osim ako se obrada provodi u okviru djelatnosti koja je izvan područja primjene prava Unije.
3. Države članice, ako pravo Unije ili pravo države članice kojemu podliježe nadležno tijelo koje prenosi podatke predviđa posebne uvjete za obradu, osiguravaju da nadležno tijelo koje prenosi takve osobne podatke primatelja kojemu ih prenosi obavješćuje o tim uvjetima i o zahtjevu za poštovanje tih uvjeta.
4. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo koje prenosi podatke ne primjenjuje uvjete iz stavka 3. na primatelje u drugim državama članicama ili na agencije, urede i tijela osnovane u skladu s glavom V. poglavljima 4. i 5. UFEU-a, osim onih koji su primjenjivi na slične prijenose podataka u državi članici u kojoj se nalazi nadležno tijelo koje prenosi podatke.

Članak 10.

Obrada posebnih kategorija osobnih podataka

Obrada osobnih podataka koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, religijska ili filozofska vjerovanja ili članstvo u sindikatu te obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije pojedinca ili podataka koji se odnose na zdravlje ili podataka o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji pojedinca dopuštena je samo ako je to nužno, pridržavajući se odgovarajućih zaštitnih mjera u pogledu prava i sloboda ispitanika te samo:

- (a) ako je dopušteno pravom Unije ili pravom države članice;
- (b) radi zaštite vitalnih interesa ispitanika ili drugog pojedinca; ili
- (c) ako se takva obrada odnosi na podatke za koje je očito da ih je objavio ispitanik.

Članak 11.

Automatizirano pojedinačno donošenje odluka

1. Države članice osiguravaju da se zabrani odluka utemeljena samo na automatiziranoj obradi, među ostalim i na izradi profila, koja proizvodi negativne pravne učinke za ispitanika ili na njega znatno utječe, osim ako je odobrena pravom Unije ili pravom države članice kojim podliježe voditelj obrade te koje propisuje odgovarajuće zaštitne mjere za prava i slobode ispitanika, u najmanju ruku prava na ljudsku intervenciju voditelja obrade.

2. Odluke iz stavka 1. ovog članka ne smiju se temeljiti na posebnim kategorijama osobnih podataka iz članka 10., osim ako su uspostavljene odgovarajuće mjere zaštite prava i sloboda te legitimnih interesa ispitanika.

3. Zabranjuje se izrada profila koja dovodi do diskriminacije pojedinaca na temelju posebnih kategorija osobnih podataka iz članka 10., u skladu s pravom Unije.

POGLAVLJE III.

Prava ispitanika

Članak 12.

Obavješćivanje i modaliteti ostvarivanja prava ispitanika

1. Država članica osigurava da voditelj obrade poduzima sve razumne korake kako bi se ispitaniku pružile sve informacije iz članka 13. te daje ispitaniku sve obavijesti u pogledu članka 11., članaka od 14. do 18. i članka 31. u vezi s obradom u jezgrovitom, razumljivom i lako dostupnom obliku, upotrebljavajući jasan i jednostavan jezik. Informacije se pružaju bilo kojim odgovarajućim sredstvom, uključujući elektronička sredstva. U pravilu voditelj obrade pruža informacije u istom obliku u kojem je zahtjev.

2. Države članice osiguravaju da voditelj obrade olakšava ostvarivanje prava ispitanika iz članka 11. i članaka od 14. do 18.

3. Države članice osiguravaju da voditelj obrade ispitanika bez nepotrebnog odgađanja pisanim putem obavješćuje o mjerama koje su poduzete u vezi s njegovim zahtjevom.

4. Države članice osiguravaju da se informacije pružene na temelju članka 13. te sve obavijesti pružene ili mjere poduzete na temelju članka 11., članaka od 14. do 18. i članka 31. pružaju, odnosno poduzimaju, bez naknade. Ako su zahtjevi ispitanika očito neutemeljeni ili pretjerani, osobito zbog njihova učestalog ponavljanja, voditelj obrade može:

- (a) naplatiti razumnu naknadu, uzimajući u obzir administrativne troškove za pružanje informacija ili obavijesti ili za poduzimanje traženih mjera; ili
- (b) odbiti postupiti po zahtjevu.

Teret dokaza očigledne neutemeljenosti ili pretjeranosti zahtjeva snosi voditelj obrade.

5. Ako voditelj obrade ima opravdane sumnje u pogledu identiteta pojedinca koji podnosi zahtjev iz članka 14. ili 16., voditelj obrade može tražiti pružanje dodatnih informacija potrebnih za potvrđivanje identiteta ispitanika.

Članak 13.

Informacije koje se stavljaju na raspolaganje ili daju ispitaniku

1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade ispitaniku stavlja na raspolaganje barem sljedeće informacije:

- (a) identitet i kontaktne podatke voditelja obrade;
- (b) kontaktne podatke službenika za zaštitu podataka, ako je primjenjivo;
- (c) svrhe obrade za koje su ti osobni podaci namijenjeni;
- (d) pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu i kontaktne podatke nadzornog tijela;
- (e) postojanje prava da se od voditelja obrade zatraži pristup osobnim podacima, njihov ispravak ili brisanje, ili ograničavanje obrade osobnih podataka koji se odnose na ispitanika.

2. Osim informacija iz stavka 1., države članice zakonom osiguravaju da u određenim slučajevima, kako bi se ispitaniku omogućilo ostvarivanje njegovih prava voditelj ispitaniku daje dodatne informacije o:

- (a) pravnoj osnovi obrade;
- (b) razdoblju u kojem će se osobni podaci pohranjivati ili, ako to nije moguće, kriterijima korištenima za utvrđivanje tog razdoblja;
- (c) ako je primjenjivo, kategorijama primatelja osobnih podataka, uključujući treće zemlje ili međunarodne organizacije;
- (d) prema potrebi, dodatne informacije, osobito ako se osobni podaci prikupljaju bez znanja ispitanika.

3. Države članice mogu donijeti zakonodavne mjere za odgađanje, ograničavanje ili uskraćivanje pružanja informacija ispitaniku na temelju stavka 2. u onoj mjeri i u onom trajanju u kojem takva mjera predstavlja potrebnu i proporcionalnu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje temeljnih prava i legitimnih interesa dotičnog pojedinca, kako bi se:

- (a) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, istraga ili postupaka;
- (b) izbjeglo dovođenje u pitanje sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija;
- (c) zaštitila javna sigurnost;
- (d) zaštitila nacionalna sigurnost;
- (e) zaštitila prava i slobode drugih.

4. Države članice mogu donijeti zakonodavne mjere radi određivanja kategorija obrade koje mogu u cijelosti ili djelomično biti obuhvaćene bilo kojom od točaka iz stavka 3.

Članak 14.

Pravo ispitanika na pristup

Pridržavajući se članka 15. države članice ispitaniku osiguravaju pravo da od voditelja obrade ishodi potvrdu o tome obrađuju li se osobni podaci koji se odnose na njega te, ako se takvi osobni podaci obrađuju, pristup takvim osobnim podacima i sljedećim informacijama:

- (a) svrhama obrade i pravnoj osnovi obrade;
- (b) kategorijama osobnih podataka o kojima je riječ;
- (c) primateljima ili kategorijama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni, osobito primateljima u trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama;

- (d) ako je to moguće, predviđenom razdoblju u kojem će se osobni podaci pohranjivati ili, ako to nije moguće, kriterijima korištenima za utvrđivanje tog razdoblja;
- (e) postojanju prava da se od voditelja obrade zatraži ispravak ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade osobnih podataka koji se odnose na ispitanika;
- (f) o pravu na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu i kontaktne podatke nadzornog tijela;
- (g) obavješćivanju o osobnim podacima koji se obrađuju i o svim dostupnim informacijama o njihovom izvoru.

Članak 15.

Ograničenja prava pristupa

1. Države članice mogu donijeti zakonodavne mjere kojima se ispitaniku u cijelosti ili djelomično može ograničiti pravo pristupa u onoj mjeri i u onom trajanju u kojem takvo djelomično ili potpuno ograničavanje čini neophodnu i proporcionalnu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje temeljnih prava i legitimnih interesa dotičnog pojedinca kako bi se:

- (a) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, istraga ili postupaka;
- (b) izbjeglo dovođenje u pitanje sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija;
- (c) zaštitila javna sigurnost;
- (d) zaštitila nacionalna sigurnost;
- (e) zaštitila prava i slobode drugih.

2. Države članice mogu donijeti zakonodavne mjere radi određivanja kategorija obrade koje mogu u cijelosti ili djelomično biti obuhvaćene stavkom 1. točkama od (a) do (e).

3. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. države članice osiguravaju da voditelj obrade bez nepotrebnog odgađanja pisanim putem obavješćuje ispitanika o svakom odbijanju ili ograničavanju pristupa te o razlozima odbijanja ili ograničavanja. To se ne primjenjuje ako bi pružanje takvih informacija dovelo u pitanje neku od svrha iz stavka 1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade obavješćuje ispitanika o mogućnosti podnošenja pritužbe nadzornom tijelu ili traženja pravnog lijeka.

4. Države članice osiguravaju da voditelj obrade bilježi činjenične ili pravne razloge na kojima se temelji odluka. Ti se podaci stavljaju na raspolaganje nadzornim tijelima.

Članak 16.

Pravo na ispravak ili brisanje osobnih podataka i ograničenje obrade

1. Države članice ispitaniku osiguravaju pravo da od voditelja obrade, bez nepotrebnog odgađanja, ishodi ispravak netočnih osobnih podataka koji se na njega odnose. Uzimajući u obzir svrhe obrade podataka države članice osiguravaju da ispitanik ima pravo dopuniti nepotpune osobne podatke, među ostalim i davanjem dodatne izjave.

2. Države članice od voditelja obrade zahtijevaju da izbriše osobne podatke bez nepotrebnog odgađanja i predviđaju pravo ispitanika da od voditelja obrade ishodi brisanje osobnih podataka koji se na njega odnose bez nepotrebnog odgađanja ako se obradom krše odredbe donesene na temelju članka 4., 8. ili 10., ili ako se osobni podaci moraju brisati radi poštovanja pravne obveze kojoj podliježe voditelj obrade.

3. Voditelj obrade dužan je ograničiti obradu ako:

- (a) ispitanik osporava točnost osobnih podataka, a njihovu točnost ili netočnost nije moguće utvrditi; ili
- (b) osobni podaci moraju biti sačuvani kao dokaz.

Ako je obrada ograničena na temelju prvog podstavka točke (a), voditelj obrade obavješćuje ispitanika prije uklanjanja ograničenja obrade.

4. Države članice osiguravaju da voditelj obrade pisanim putem obavješćuje ispitanika o svakom odbijanju ispravka ili brisanja osobnih podataka ili ograničavanja obrade te o razlozima odbijanja. Države članice mogu donijeti zakonodavne mjere kojima se u cijelosti ili djelomično ograničava obveza pružanja takvih informacija u onoj mjeri u kojoj takvo ograničavanje čini nužnu i proporcionalnu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje temeljnih prava i legitimnih interesa dotičnog pojedinca, kako bi se:

- (a) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, istraga ili postupaka;
- (b) izbjeglo dovođenje u pitanje sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija;
- (c) zaštitila javna sigurnost;
- (d) zaštitila nacionalna sigurnost;
- (e) zaštitila prava i slobode drugih.

Države članice osiguravaju da voditelj obrade obavješćuje ispitanika o mogućnosti podnošenja pritužbe nadzornom tijelu ili traženja pravnog lijeka.

5. Država članica osigurava da voditelj obrade o ispravku netočnih osobnih podataka obavješćuje nadležno tijelo od kojeg potječu netočni podaci.

6. Države članice osiguravaju da, ako su osobni podaci bili ispravljani ili brisani, ili je obrada bila ograničena na temelju stavaka 1., 2. i 3., voditelj obrade obavješćuje primatelje i da primatelji isprave ili brišu osobne podatke ili ograniče obradu osobnih podataka u okviru svoje odgovornosti.

Članak 17.

Ostvarivanje prava ispitanika i provjera nadzornog tijela

1. U slučajevima iz članka 13. stavka 3, članka 15. stavka 3. i članka 16. stavka 4. države članice usvajaju mjere kojima se osigurava da se prava ispitanika mogu ostvariti i putem nadležnih nadzornih tijela.

2. Države članice osiguravaju da voditelj obrade obavješćuje ispitanika o mogućnosti ostvarivanja njegovih prava ostvari putem nadzornog tijela na temelju stavka 1.

3. Kada se ostvaruje pravo iz stavka 1., nadzorno tijelo obavješćuje ispitanika najmanje o tome da je ono provelo sve potrebne provjere ili preispitivanje. Nadzorno tijelo također obavješćuje ispitanika o njegovu pravu na pravni lijek.

Članak 18.

Prava ispitanika u kaznenim istragama i postupcima

Države članice osiguravaju da se ostvarivanje prava iz članka 13., 14. i 16. provodi u skladu s pravom države članice ako su osobni podaci sadržani u sudskoj odluci ili evidenciji ili u spisu predmeta obrađenom tijekom kaznenih istraga i postupaka.

POGLAVLJE IV.

Voditelj obrade i izvršitelj obrade

Odjeljak 1.

Opće obveze

Članak 19.

Obveze voditelja obrade

1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade, uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca, provodi

odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao i mogao dokazati da se obrada provodi u skladu s ovom Direktivom. Te se mjere prema potrebi preispituju i ažuriraju.

2. Ako su razmjerne u odnosu na aktivnosti obrade, mjere iz stavka 1. uključuju provedbu odgovarajućih politika zaštite podataka od strane voditelja obrade.

Članak 20.

Tehnička i integrirana zaštita podataka

1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade, uzimajući u obzir najnovija postignuća i trošak provedbe te prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca koji proizlaze iz obrade podataka, i u vrijeme određivanja sredstava obrade i u vrijeme same obrade, provodi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere, poput pseudonimizacije, za omogućavanje učinkovite primjene načela zaštite podataka, kao što je smanjenje količine podataka, i uključivanje zaštitnih mjera u obradu, kako bi se ispunili zahtjevi iz ove Direktive i zaštitila prava ispitanika.

2. Države članice osiguravaju da voditelj obrade provodi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se osiguralo da integriranim načinom budu obrađeni samo osobni podaci koji su nužni za svaku posebnu svrhu obrade. Ta se obveza primjenjuje na količinu prikupljenih osobnih podataka, opseg njihove obrade, razdoblje pohrane i njihovu dostupnost. Točnije, takvim se mjerama osigurava da osobni podaci nisu automatski, bez intervencije pojedinca, dostupni neograničenom broju pojedinca.

Članak 21.

Zajednički voditelj obrade

1. Države članice osiguravaju da su dvoje ili više voditelja obrade, ako zajednički odrede svrhe i načine obrade, zajednički voditelji obrade. Oni na transparentan način određuju svoje odgovornosti za poštovanje ove Direktive, osobito u pogledu ostvarivanja prava ispitanika i svojih dužnosti pružanja informacija iz članka 13., te to čine međusobnim dogovorom osim ako su odgovornosti voditelja obrade utvrđene pravom Unije ili pravom države članice kojem voditelji obrade podliježu te u mjeri u kojoj su one utvrđene. Dogovorom se određuje kontaktna točka za ispitanike. Države članice mogu odrediti koji od zajedničkih voditelja obrade može djelovati kao jedinstvena kontaktna točka za ostvarivanje prava ispitanika.

2. Ne dovodeći u pitanje uvjete dogovora iz stavka 1., države članice mogu osigurati da ispitanik može ostvarivati svoja prava u skladu s odredbama donesenima na temelju ove Direktive u vezi sa svakim voditeljem obrade, kao i protiv njega.

Članak 22.

Izvršitelj obrade

1. Države članice osiguravaju da, ako se obrada provodi u ime voditelja obrade, voditelj obrade upotrebljava samo usluge izvršitelja obrade koji mogu u dovoljnoj mjeri jamčiti provedbu odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera na takav način da je obrada u skladu sa zahtjevima iz ove Direktive i osigurava zaštitu prava ispitanika.

2. Države članice osiguravaju da izvršitelj obrade ne angažira drugog izvršitelja obrade bez prethodnog posebnog ili općeg pisanog odobrenja voditelja obrade. U slučaju općeg pisanog odobrenja izvršitelj obrade dužan je obavijestiti voditelja obrade o svim planiranim izmjenama u vezi s dodavanjem ili zamjenom drugih izvršitelja obrade kako bi time voditelju obrade omogućio da podnese prigovor na takve izmjene.

3. Države članice osiguravaju da je obrada od strane izvršitelja obrade uređena ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu s pravom Unije ili pravom države članice, koji je obavezujući za izvršitelja obrade u odnosu na voditelja obrade, u kojemu su navedeni predmet i trajanje obrade, priroda i svrha obrade, vrsta osobnih podataka te kategorije ispitanika te obveze i prava voditelja obrade. Tim se ugovorom ili pravnim aktom osobito uređuje da izvršitelj obrade:

(a) djeluje samo prema uputama voditelja obrade;

- (b) osigurava da su se osobe ovlaštene za obradu osobnih podataka obvezale na poštovanje povjerljivosti ili da podliježu zakonskim odredbama o povjerljivosti;
 - (c) bilo kojim odgovarajućim sredstvom pomaže voditelju obrade osigurati usklađenost s odredbama o pravima ispitanika;
 - (d) prema izboru voditelja obrade, briše ili vraća voditelju obrade sve osobne podatke nakon dovršetka pružanja usluge obrade podataka te briše postojeće kopije osim ako sukladno pravu Unije ili pravu države članice postoji obveza pohrane osobnih podataka;
 - (e) voditelju obrade stavlja na raspolaganje sve informacije potrebne za dokazivanje poštovanja ovog članka;
 - (f) poštuje uvjete iz stavaka 2 i 3. za angažiranje drugog izvršitelja obrade.
4. Ugovor ili drugi pravni akt iz stavka 3. mora biti u pisanom obliku je obliku, što uključuje elektronički oblik.
5. Ako izvršitelj obrade, utvrđuje svrhe i načine obrade, kršeći ovu Direktivu, taj se izvršitelj obrade smatra voditeljem obrade u pogledu te obrade.

Članak 23.

Obrada pod vodstvom voditelja obrade ili izvršitelja obrade

Države članice osiguravaju da izvršitelj obrade i bilo koja osoba koja djeluje pod vodstvom voditelja obrade ili izvršitelja obrade, a koja ima pristup osobnim podacima, ne obrađuje te podatke ako to ne zatraži voditelj obrade, osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice.

Članak 24.

Evidencija aktivnosti obrade

1. Države članice osiguravaju da voditelji obrade vode evidenciju svih kategorija aktivnosti obrade za koje su oni odgovorni. Ta evidencija sadržava sve sljedeće informacije:
- (a) ime i kontaktne podatke voditelja obrade i bilo kojeg zajedničkog voditelja obrade te službenika za zaštitu podataka;
 - (b) svrhe obrade;
 - (c) kategorije primatelja kojima su osobni podaci otkriveni ili će im biti otkriveni, uključujući primatelje u trećim zemljama ili međunarodne organizacije;
 - (d) opis kategorija ispitanika i kategorija osobnih podataka;
 - (e) ako je primjenjivo, upotreba izrade profila;
 - (f) ako je primjenjivo, kategorije prijenosa osobnih podataka u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju;
 - (g) pravnu osnovu za postupak obrade, uključujući prijenose, kojim su osobni podaci namijenjeni;
 - (h) ako je moguće, predviđene rokove za brisanje različitih kategorija osobnih podataka;
 - i. ako je moguće, opći opis tehničkih i organizacijskih sigurnosnih mjera iz članka 29. stavka 1.
2. Države članice osiguravaju da svaki izvršitelj obrade vodi evidenciju svih kategorija aktivnosti obrade koje se obavljaju u ime voditelja obrade, a koja sadržava:
- (a) ime i kontaktne podatke jednog ili više izvršitelja obrade i svakog voditelja obrade u čije ime izvršitelj obrade djeluje te, kada je to primjenjivo, službenika za zaštitu podataka;
 - (b) kategorije obrade koje se provode za svakog voditelja obrade;
 - (c) ako je primjenjivo, podatke o prijenosu osobnih podataka u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju, ako za to postoji izričita uputa voditelja obrade, uključujući identificiranje te treće zemlje ili međunarodne organizacije,
 - (d) ako je moguće, opći opis tehničkih i organizacijskih sigurnosnih mjera iz članka 29. stavka 1.

3. Evidencija iz stavaka 1. i 2. mora biti u pisanom obliku, što uključuje elektronički oblik.

Voditelj obrade i izvršitelj obrade na zahtjev stavljaju evidenciju na raspolaganje nadzornom tijelu.

Članak 25.

Zapisivanje

1. Države članice osiguravaju da se bilježe zapisi barem za sljedeće postupke obrade u automatiziranim sustavima obrade: prikupljanje, izmjene, obavljanje uvida, otkrivanje, uključujući prijenose, kombiniranje i brisanje. Zapisi o obavljanju uvida i otkrivanju omogućuju da se ustanovi obrazloženje, datum i vrijeme takvih postupaka te, ako je to moguće, identitet osobe koja je obavila uvid ili otkrila osobne podatke i identitet primatelja takvih osobnih podataka.

2. Zapisi se upotrebljavaju samo u svrhe provjere zakonitosti obrade, samopraćenja i osiguravanja cjelovitosti i sigurnosti osobnih podataka te za kaznene postupke.

3. Voditelj obrade i izvršitelj obrade na zahtjev stavljaju zapise na raspolaganje nadzornom tijelu.

Članak 26.

Suradnja s nadzornim tijelom

Države članice osiguravaju da voditelj obrade i izvršitelj obrade, na zahtjev, surađuju s nadzornim tijelom pri izvršavanju svojih zadaća.

Članak 27.

Procjena učinka na zaštitu podataka

1. Ako je vjerojatno da će neka vrsta obrade, osobito putem novih tehnologija i uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe te obrade, prouzročiti visoki rizik za prava i slobode pojedinaca, države članice osiguravaju da voditelj obrade prije obrade provede procjenu učinka predviđenih postupaka obrade na zaštitu osobnih podataka.

2. Procjena iz stavka 1. mora sadržavati barem općenit opis predviđenih postupaka obrade, procjenu rizika za prava i slobode ispitanika, predviđene mjere za rizike, zaštitne i sigurnosne mjere i mehanizme kako bi se osigurala zaštita osobnih podataka i dokazala usklađenost s ovom Direktivom, uzimajući u obzir prava i legitimne interese ispitanika i drugih uključenih osoba.

Članak 28.

Prethodno savjetovanje s nadzornim tijelom

1. Države članice osiguravaju da se voditelj obrade ili izvršitelj obrade savjetuje s nadzornim tijelom prije obrade osobnih podataka koji će biti uključeni u novi sustav pohrane koji se treba uspostaviti, ako:

(a) procjena učinka na zaštitu podataka kako je predviđeno člankom 27. upućuje na to da bi obrada mogla rezultirati visokim rizikom ako voditelj obrade ne poduzme mjere kako bi umanjio rizik; ili

(b) vrsta obrade, posebno ako se upotrebljavaju nove tehnologije, mehanizmi ili postupci, predstavlja visok rizik za prava i slobode ispitanika.

2. Države članice osiguravaju savjetovanje s nadzornim tijelom tijekom izrade prijedloga zakonodavne mjere koju donosi nacionalni parlament ili regulatorne mjere koja se temelji na takvoj zakonodavnoj mjeri, a koja se odnosi na obradu.

3. Države članice osiguravaju da nadzorno tijelo može uspostaviti popis postupaka obrade za koje je potrebno obaviti prethodno savjetovanje u skladu sa stavkom 1.

4. Države članice osiguravaju da voditelj obrade nadzornom tijelu dostavlja procjenu učinka na zaštitu podataka na temelju članka 27. i, na zahtjev, pruža sve ostale informacije pomoću kojih će nadzorno tijelo moći procijeniti usklađenost obrade te posebno rizike za zaštitu osobnih podataka ispitanika i povezane zaštitne mjere.

5. Države članice osiguravaju da nadzorno tijelo, ako smatra da bi se namjeravanom obradom iz stavka 1. ovog članka kršile odredbe donesene na temelju ove Direktive, osobito ako voditelj obrade nije u dovoljnoj mjeri utvrdio ili umanjio rizik, nadzorno tijelo u roku od najviše šest tjedana od zaprimanja zahtjeva za savjetovanje pisanim putem savjetuje voditelja obrade, i prema potrebi, izvršitelja obrade te može iskoristiti bilo koju od svojih ovlasti iz članka 47. Taj se rok može prema potrebi produljiti za mjesec dana, uzimajući u obzir složenost namjeravane obrade. Nadzorno tijelo u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva obavješćuje voditelja obrade i, prema potrebi, izvršitelja obrade o svakom takvom produljenju i o razlozima odgode.

Odjeljak 2.

Sigurnost osobnih podataka

Članak 29.

Sigurnost obrade

1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade i izvršitelj obrade, uzimajući u obzir najnovija dostignuća i troškove provedbe te prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizik različite vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca, provode odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurali odgovarajuću razinu sigurnosti s obzirom na rizik, osobito u pogledu obrade posebnih kategorija osobnih podataka iz članka 10.

2. U pogledu automatizirane obrade svaka država članice osigurava da voditelj obrade ili izvršitelj obrade nakon procjene rizikâ provede mjere čija je svrha sljedeće:

- (a) neovlaštenim osobama zabraniti pristup opremi za obradu koja se upotrebljava za obradu („nadzor pristupa opremi”);
- (b) spriječiti neovlašteno čitanje, kopiranje, mijenjanje ili uklanjanje nosača podataka („nadzor nosača podataka”);
- (c) spriječiti neovlašteno unošenje osobnih podataka te neovlašteno pregledavanje, mijenjanje ili brisanje pohranjenih osobnih podataka („nadzor pohrane”);
- (d) spriječiti upotrebu sustava automatizirane obrade neovlaštenim osobama koje se koriste opremom za podatkovnu komunikaciju („nadzor korisnika”);
- (e) osigurati da osobe koje su ovlaštene za upotrebu sustava automatizirane obrade imaju pristup samo osobnim podacima koji su predviđeni njihovim odobrenjem za pristup („nadzor pristupa podacima”);
- (f) osigurati mogućnost da se provjeri i utvrdi kojim tijelima su osobni podaci preneseni ili bi mogli biti preneseni ili stavljani na raspolaganje upotrebom opreme za podatkovnu komunikaciju („nadzor komunikacije”);
- (g) osigurati mogućnost da se naknadno provjeri i utvrdi koji su osobni podaci uneseni u sustave automatizirane obrade te tko ih je i kada unio („nadzor unosa”);
- (h) spriječiti neovlašteno čitanje, kopiranje, mijenjanje ili brisanje osobnih podataka tijekom prijenosa osobnih podataka ili prijenosa nosača podataka („nadzor prijenosa”);
- i. osigurati mogućnost ponovne uspostave instaliranih sustava u slučaju prekida („ponovna uspostava”);
- (j) osigurati da sustav dobro funkcionira, da se pojava grešaka u funkcioniranju sustava prijavi („pouzdanost”) i da se pohranjeni osobni podaci ne mogu ugroziti zbog nedostataka u funkcioniranju sustava („cjelovitost”).

Članak 30.

Izvjješćivanje nadzornog tijela o povredi osobnih podataka

1. Države članice osiguravaju da u slučaju povrede osobnih podataka, voditelj obrade, bez nepotrebnog odgađanja i, ako je izvedivo, najkasnije 72 sata od saznanja za tu povredu, izvijesti nadzorno tijelo o povredi osobnih podataka, osim ako povreda osobnih podataka vjerojatno neće

rezultirati rizikom za prava i slobode pojedinaca. Ako izvješćivanje nadzornog tijela nije učinjeno u roku 72 sata, mora biti popraćeno navođenjem razloga kašnjenja. Izvješćivanje nadzornog tijela mora biti popraćeno utemeljenim obrazloženjem u slučajevima kada ono nije učinjeno unutar 72 sata.

2. Izvršitelj obrade dužan je bez nepotrebnog odgađanja obavijestiti voditelja obrade nakon što sazna za povredu osobnih podataka.
3. Izvješćivanjem iz stavka 1. mora se najmanje:
 - (a) opisati priroda povrede osobnih podataka, uključujući, ako je moguće, kategorije i približan broj ispitanika te kategorije i približan broj evidencija osobnih podataka o kojima je riječ;
 - (b) navesti ime i kontaktne podatke službenika za zaštitu podataka ili druge kontaktne točke od koje se može dobiti još informacija;
 - (c) opisati vjerojatne posljedice povrede osobnih podataka;
 - (d) opisati mjere koje je voditelj obrade poduzeo ili predložio poduzeti za rješavanje problema povrede osobnih podataka, uključujući prema potrebi mjere umanjivanja njezinih mogućih štetnih posljedica.
4. Ako i u onoj mjeri u kojoj nije moguće istodobno pružiti informacije, informacije se mogu pružati postupno, bez nepotrebnog daljnjeg odgađanja.
5. Države članice osiguravaju da voditelj obrade bilježi svaku povredu osobnih podataka iz stavka 1., uključujući činjenice povezane s povredom osobnih podataka, njezine posljedice i mjere poduzete za ispravljanje situacije. Ta dokumentacija nadzornom tijelu mora omogućiti provjeru poštovanja ovog članka.
6. Države članice osiguravaju da se u slučaju povrede osobnih podataka koja uključuje osobne podatke koje je prenio voditelj obrade druge države članice ili koji su preneseni njemu, informacije iz stavka 3. prenose voditelju obrade te države članice bez nepotrebnog odgađanja.

Članak 31.

Obavješćivanje ispitanika o povredi osobnih podataka

1. Države članice osiguravaju da, ako je vjerojatno da će povreda osobnih podataka prouzročiti visok rizik za prava i slobode pojedinaca, voditelj obrade bez nepotrebnog odgađanja obavijesti ispitanika o povredi osobnih podataka.
2. U obavijesti ispitaniku iz stavka 1. ovog članka mora se jasnim i jednostavnim jezikom opisati priroda povrede osobnih podataka i navesti barem informacije i mjere iz članka 30. stavka 3. točaka (b), (c) i (d).
3. Obavješćivanje ispitanika iz stavka 1. nije obvezno ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - (a) voditelj obrade proveo je odgovarajuće tehnološke i organizacijske mjere zaštite i te su mjere primijenjene na osobne podatke pogođene povredom osobnih podataka, posebno one koje osobne podatke čine nerazumljivima bilo kojoj osobi koja im nije ovlaštena pristupiti, kao što je enkripcija;
 - (b) voditelj obrade poduzeo je naknadne mjere kojima se osigurava da pojava visokog rizika za prava i slobode ispitanika iz stavka 1. više nije vjerojatna;
 - (c) on bi uključivao nerazmjeran napor. U takvom slučaju, umjesto toga mora postojati javno obavješćivanje ili slična mjera kojom se ispitanici izvješćuju na jednako djelotvoran način.
4. Ako voditelj obrade nije već obavijestio ispitanika o povredi osobnih podataka, nadzorno tijelo, nakon razmatranja vjerojatnosti da će povreda osobnih podataka prouzročiti visok rizik, može od njega zahtijevati da to učini ili može zaključiti da je ispunjen neki od uvjeta iz stavka 3.
5. Obavješćivanje ispitanika iz stavka 1. ovog članka može se odgoditi, ograničiti ili uskratiti podložno uvjetima i na temelju razloga iz članka 13. stavka 3.

Odjeljak 3.

Službenik za zaštitu podataka

Članak 32.

Imenovanje službenika za zaštitu podataka

1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade imenuje službenika za zaštitu podataka. Države članice mogu od te obveze izuzeti sudove i druga neovisna pravosudna tijela kada djeluju u okviru svoje sudske nadležnosti.
2. Službenik za zaštitu podataka imenuje se na temelju njegovih stručnih kvaliteta, a posebno njegovog stručnog znanja o pravu i praksi u području zaštite podataka te sposobnosti izvršavanja zadaća iz članka 34.
3. Može se imenovati jedan službenik za zaštitu podataka za nekoliko nadležnih tijela, uzimajući u obzir njihovu organizacijsku strukturu i veličinu.
4. Države članice osiguravaju da voditelj obrade objavljuje kontaktne podatke službenika za zaštitu podataka i priopćuje ih nadzornom tijelu.

Članak 33.

Radno mjesto službenika za zaštitu podataka

1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade osigura da je službenik za zaštitu podataka primjereno i pravodobno uključen u sva pitanja povezana sa zaštitom osobnih podataka.
2. Voditelj obrade podupire službenika za zaštitu podataka u izvršavanju zadaća iz članka 34. pružajući mu potrebna sredstva za izvršavanje tih zadaća i pristup osobnim podacima i postupcima obrade te za održavanje njegova stručnog znanja.

Članak 34.

Zadaće službenika za zaštitu podataka

Države članice osiguravaju da voditelj obrade službeniku za zaštitu podataka povjerava najmanje sljedeće zadaće:

- (a) informiranje i savjetovanje voditelja obrade te zaposlenika koji obavljaju obradu o njihovim obvezama na temelju ove Direktive te drugih odredaba prava Unije ili prava države članice o zaštiti podataka;
- (b) praćenje poštovanja ove Direktive, drugih odredaba prava Unije ili prava države članice o zaštiti podataka i politika voditelja obrade ili izvršitelja obrade u odnosu na zaštitu osobnih podataka, uključujući i raspodjelu odgovornosti, podizanje svijesti i osposobljavanje osoblja koje sudjeluje u postupcima obrade i povezanim revizijama;
- (c) pružanje savjeta, kada je to zatraženo, po pitanju procjene učinka na zaštitu podataka i praćenje njezina izvršavanja na temelju članka 27.;
- (d) suradnja s nadzornim tijelom;
- (e) djelovanje kao kontaktna točka za nadzorno tijelo o pitanjima povezanim s obradom, što uključuje i prethodno savjetovanje iz članka 28. te savjetovanje, prema potrebi, u pogledu svih drugih pitanja.

POGLAVLJE V.

Prijenosi osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama

Članak 35.

Opća načela za prijenose osobnih podataka

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela svaki prijenos osobnih podataka koji se obrađuju ili su namijenjeni za obradu nakon prijena trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, uključujući daljnje prijenose još jednoj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, obavljaju pridržavajući se

nacionalnih odredaba donesenih na temelju odredaba ove Direktive, samo ako su ispunjeni uvjeti iz ovog poglavlja, i to:

- (a) prijenos je nužan u svrhe utvrđene u članku 1. stavku 1.;
 - (b) osobni podaci prenose se voditelju obrade u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji koji predstavlja javno tijelo nadležno za potrebe iz članka 1. stavka 1.;
 - (c) ako su osobni podaci preneseni ili stavljeni na raspolaganje iz druge države članice, ta je država članica dala prethodno odobrenje za prijenos u skladu sa svojim nacionalnim pravom;
 - (d) Komisija je donijela odluku o primjerenosti na temelju članka 36. ili, u nedostatku takve odluke, odgovarajuće zaštitne mjere predviđene su ili postoje na temelju članka 37. ili se, u nedostatku odluke o primjerenosti na temelju članka 36. i odgovarajućih zaštitnih mjera u skladu s člankom 37. primjenjuju odstupanja za posebne situacije na temelju članka 38.; i
 - (e) u slučaju daljnjeg prijenosa u još jednu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju, nadležno tijelo koje je izvršilo prvotni prijenos ili drugo nadležno tijelo iste države članice, nakon što je uzelo u obzir sve relevantne čimbenike, uključujući ozbiljnost kaznenog djela, svrhu s kojom su osobni podaci prvotno preneseni i razinu zaštite osobnih podataka u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji kojoj su dalje preneseni osobni podaci, odobrava daljnji prijenos.
2. Države članice osiguravaju da su prijenosi bez prethodnog odobrenja druge države članice u skladu s točkom (c) stavka 1. dopušteni samo ako je prijenos osobnih podataka potreban za sprečavanje neposredne i ozbiljne prijetnje javnoj sigurnosti države članice ili treće zemlje ili bitnim interesima države članice, a prethodno se odobrenje ne može pravodobno dobiti. Tijelo odgovorno za izdavanje prethodnog odobrenja obavješćuje se bez odlaganja.

3. Sve odredbe iz ovog poglavlja primjenjuju se kako bi se osiguralo da se ne ugrozi razina zaštite pojedinaca osigurana ovom Direktivom.

Članak 36.

Prijenosi na temelju odluke o primjerenosti

1. Države članice osiguravaju da je prijenos osobnih podataka trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji moguć kada Komisija odluči da treća zemlja, područje ili jedan ili više određenih sektora unutar te treće zemlje, ili međunarodna organizacija o kojoj je riječ osigurava primjerenu razinu zaštite. Takav prijenos ne zahtijeva posebno odobrenje.
2. Prilikom procjene primjerenosti stupnja zaštite Komisija osobito uzima u obzir sljedeće elemente:
 - (a) vladavinu prava, poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, mjerodavno zakonodavstvo, i opće i sektorsko, što uključuje zakonodavstvo o javnoj sigurnosti, obrani, nacionalnoj sigurnosti, kaznenom pravu i pristupu tijela javne vlasti osobnim podacima, kao i provedbu takvog zakonodavstva, pravila o zaštiti podataka, pravila struke i mjere sigurnosti, što uključuje pravila za daljnji prijenos osobnih podataka još jednoj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, koja se poštuju u toj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, sudsku praksu te postojanje djelotvornih i provedivih prava ispitanika te djelotvorne upravne i sudske zaštite ispitanika čiji se osobni podaci prenose;
 - (b) postojanje i djelotvorno funkcioniranje jednog neovisnog nadzornog tijela ili više njih u trećoj zemlji, ili tijela kojem podliježe međunarodna organizacija, odgovornih za osiguravanje i provođenje poštovanja pravila o zaštiti podataka, uključujući primjerene ovlasti izvršavanja zakonodavstva, za pružanje pomoći ispitanicima i njihovo savjetovanje u ostvarivanju njihovih prava te za suradnju s nadzornim tijelima država članica; i
 - (c) međunarodne obveze koje je dotična treća zemlja ili međunarodna organizacija preuzela ili druge obveze koje proizlaze iz pravno obvezujućih konvencija ili instrumenata, kao i iz njezina sudjelovanja u multilateralnim ili regionalnim sustavima, osobito u vezi sa zaštitom osobnih podataka.
3. Komisija nakon procjene primjerenosti stupnja zaštite može, putem provedbenog akta, odlučiti da treća zemlja, područje, ili jedan ili više određenih sektora unutar treće zemlje, ili međunarodna organizacija osigurava primjeren stupanj zaštite u smislu stavka 2. ovog članka. U provedbenom aktu predviđa se mehanizam za periodično preispitivanje, najmanje svake četiri godine, kojim će se uzeti

u obzir svi relevantni događaji u toj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji. U provedbenom aktu određuje se teritorijalna i sektorska primjena, a ako je primjenjivo, utvrđuje se i nadzorno tijelo ili nadzorna tijela iz stavka 2. točke (b) ovog članka. Provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

4. Komisija kontinuirano prati razvoj događaja u trećim zemljama i međunarodnim organizacijama koji bi mogli utjecati na djelovanje odluka donesenih u skladu sa stavkom 3.

5. Ako dostupne informacije otkrivaju, a osobito nakon preispitivanja iz stavka 3. ovog članka, da treća zemlja, područje ili jedan ili više određenih sektora unutar treće zemlje ili međunarodna organizacija više ne osigurava primjerenu razinu zaštite u smislu stavka 2. ovog članka u mjeri u kojoj je to potrebno, Komisija stavlja izvan snage, mijenja ili suspendira odluku iz stavka 3. ovog članka putem provedbenog akta bez retroaktivnog učinka. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga, Komisija u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 3. donosi provedbene akte koji se odmah primjenjuju

6. Komisija započinje savjetovanje s trećom zemljom ili međunarodnom organizacijom radi popravljanja stanja koje je dovelo do odluke donesene u skladu sa stavkom 5.

7. Države članice osiguravaju da se odlukom na temelju stavka 5. ne dovode u pitanje prijenosi osobnih podataka u treću zemlju, na područje ili u određeni sektor unutar te treće zemlje ili međunarodnu organizaciju o kojoj je riječ na temelju članaka 37. i 38.

8. U *Službenom listu Europske unije* i na svojoj internetskoj stranici Komisija objavljuje popis trećih zemalja, područja i posebnih sektora unutar treće zemlje i međunarodnih organizacija u pogledu kojih je donijela odluku da ne osiguravaju primjerenu razinu zaštite ili da je više ne osiguravaju.

Članak 37.

Prijenosi koji podliježu odgovarajućim zaštitnim mjerama

1. U nedostatku odluke na temelju članka 36. stavka 3., države članice osiguravaju da se prijenos osobnih podataka trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji može ostvariti:

(a) ako su odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite osobnih podataka predviđene u pravno obvezujućem instrumentu; ili

(b) ako je voditelj obrade procijenio sve okolnosti u vezi s prijenosom osobnih podataka i zaključio da postoje odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite osobnih podataka.

2. Voditelj obrade obavješćuje nadzorno tijelo o kategorijama prijenosa u skladu sa stavkom 1. točkom (b).

3. Kada se prijenos temelji na stavku 1. točki (b), takav se prijenos dokumentira, a dokumentacija se na zahtjev stavlja na raspolaganje nadzornom tijelu, uključujući datum i vrijeme prijena, informacije o nadležnom tijelu koje dobiva podatke, obrazloženje prijena i prenesene osobne podatke.

Članak 38.

Odstupanja za posebne situacije

1. U nedostatku odluke o primjerenosti na temelju članka 36. ili odgovarajućih zaštitnih mjera na temelju članka 37., države članice osiguravaju da se prijenos ili kategorija prijena osobnih podataka u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju može ostvariti samo pod uvjetom da je prijenos nužan:

(a) kako bi se zaštitili vitalni interesi ispitanika ili druge osobe;

(b) kako bi se zaštitili legitimni interesi ispitanika, ako je tako predviđeno pravom države članice koja obavlja prijenos osobnih podataka;

(c) kako bi se spriječila neposredna i ozbiljna prijetnja javnoj sigurnosti države članice ili treće zemlje;

(d) u pojedinačnim slučajevima u svrhe navedene u članku 1. stavku 1.; ili

(e) u pojedinačnom slučaju radi postavljanja, ostvarivanja ili obrane pravnih zahtjeva u vezi sa svrhama navedenima u članku 1. stavku 1.

2. Osobni podaci ne smiju se prenositi ako nadležno tijelo koje obavlja prijenos utvrdi da temeljna prava i slobode dotičnog ispitanika imaju prednost pred javnim interesom u pogledu prijenosa iz stavka 1. točaka (d) i (e).

3. Ako se prijenos temelji na stavku 1., takav prijenos mora se dokumentirati, a dokumentacija se na zahtjev mora staviti na raspolaganju nadzornom tijelu, uključujući datum i vrijeme prijenosa, informacije o nadležnom tijelu koje je podatke dobilo, obrazloženje prijenosa i prenesene osobne podatke.

Članak 39.

Prijenosi osobnih podataka primateljima s poslovnim nastanom u trećim zemljama

1. Odstupajući od članka 35. stavka 1. točke (b) i ne dovodeći u pitanje nijedan međunarodni sporazum iz stavka 2. ovog članka, pravom Unije ili pravom države članice može se osigurati da nadležna tijela iz članka 3. točke 7. podtočke (a) mogu, u pojedinačnim i posebnim slučajevima, prenijeti osobne podatke izravno primateljima s poslovnim nastanom u trećim zemljama samo ako se poštuju druge odredbe ove Direktive i ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) prijenos je nužan za obavljanje zadaće nadležnog tijela koje obavlja prijenos kako je predviđeno pravom Unije ili pravom države članice u svrhe navedene u članku 1. stavku 1.;

(b) nadležno tijelo koje obavlja prijenos utvrdi da temeljna prava i slobode dotičnog ispitanika nemaju prednost nad javnim interesom koji iziskuje prijenos u dotičnom slučaju;

(c) nadležno tijelo koje obavlja prijenos smatra da je prijenos tijelu nadležnom u svrhe iz članka 1. stavka 1. u trećoj zemlji neučinkovit ili neprimjeren, posebno zato što se prijenos ne može pravodobno ostvariti;

(d) tijelo koje je u trećoj zemlji nadležno u svrhe iz članka 1. stavka 1. obaviješteno je bez nepotrebnog odgađanja, osim ako je to neučinkovito ili neprimjeren;

(e) nadležno tijelo koje obavlja prijenos obavijesti primatelja o određenoj svrsi ili svrhama u koje potonji može obrađivati osobne podatke samo ako je takva obrada nužna.

2. Međunarodni sporazum iz stavka 1. svaki je bilateralni ili multilateralni međunarodni sporazum na snazi između država članica i trećih zemalja u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i policijske suradnje.

3. Nadležno tijelo koje obavlja prijenos obavješćuje nadzorno tijelo o prijenosima u skladu s ovim člankom.

4. Ako se prijenos temelji na stavku 1., takav se prijenos mora dokumentirati.

Članak 40.

Međunarodna suradnja s ciljem zaštite osobnih podataka

Komisija i države članice u odnosu na treće zemlje i međunarodne organizacije poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi:

(a) razvile mehanizme međunarodne suradnje za olakšavanje djelotvornijeg izvršavanja zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka;

(b) osigurale međunarodnu uzajamnu pomoć u izvršavanju zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka, uključujući obavješćivanjem, upućivanjem pritužbi, pomoći u istragama i razmjenom informacija, pridržavajući se zaštitnih mjera za zaštitu osobnih podataka i drugih temeljnih prava i sloboda;

(c) uključile relevantne dionike u raspravu i aktivnosti čiji je cilj produbiti međunarodnu suradnju u izvršavanju zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka;

(d) promicale razmjenu i dokumentiranje zakonodavstva i prakse u vezi sa zaštitom osobnih podataka, među ostalim u vezi sa sukobima nadležnosti s trećim zemljama.

POGLAVLJE VI.
Neovisna nadzorna tijela

Odjeljak 1.
Neovisni status

Članak 41.

Nadzorno tijelo

1. Svaka država članica osigurava da je jedno ili više neovisnih tijela javne vlasti odgovorno za praćenje primjene ove Direktive kako bi se zaštitila temeljna prava i slobode pojedinaca u vezi s obradom i olakšao slobodan protok osobnih podataka unutar Unije („nadzorno tijelo”).
2. Svako nadzorno tijelo doprinosi dosljednoj primjeni ove Direktive u cijeloj Uniji. U tu svrhu nadzorna tijela surađuju međusobno i s Komisijom u skladu s poglavljem VII.
3. Države članice mogu predvidjeti da nadzorno tijelo osnovano na temelju Uredbe (EU) 2016/679 bude nadzorno tijelo iz ove Direktive i da preuzme odgovornost za zadaće nadzornog tijela koje treba osnovati na temelju stavka 1. ovog članka.
4. Ako je u jednoj državi članici osnovano više od jednog nadzornog tijela, ta država članica određuje nadzorno tijelo koje predstavlja ta tijela u Odboru iz članka 51.

Članak 42.

Neovisnost

1. Svaka država članica osigurava da svako nadzorno tijelo djeluje potpuno neovisno pri obavljanju svojih dužnosti i izvršavanju svojih ovlasti u skladu s ovom Direktivom.
2. Države članice osiguravaju da član ili članovi njihovih nadzornih tijela pri obavljanju svojih dužnosti i izvršavanju svojih ovlasti u skladu s ovom Direktivom nisu podložni vanjskom utjecaju, bilo izravnom ili neizravnom, te da ne traže ni ne primaju upute ni od koga.
3. Članovi nadzornih tijela država članica moraju se suzdržavati od svih radnji koje nisu u skladu s njihovim dužnostima te se tijekom svojeg mandata ne smiju baviti nikakvom neusklađenom djelatnošću, bez obzira na to je li ona plaćena ili ne.
4. Svaka država članica osigurava da svako nadzorno tijelo ima ljudske, tehničke i financijske resurse, prostorije i infrastrukturu potrebne za djelotvorno obavljanje svojih zadaća i izvršavanje svojih ovlasti, uključujući one koje treba izvršavati u kontekstu uzajamne pomoći, suradnje i sudjelovanja u Odboru.
5. Svaka država članica osigurava da svako nadzorno tijelo odabire i ima vlastito osoblje kojim isključivo rukovodi član ili članovi predmetnog nadzornog tijela.
6. Svaka država članica osigurava da svako nadzorno tijelo podliježe financijskoj kontroli koja ne utječe na njegovu neovisnost te da ima zasebne, javne, godišnje proračune koji mogu biti dio cjelokupnog državnog ili nacionalnog proračuna.

Članak 43.

Opći uvjeti za članove nadzornog tijela

1. Države članice osiguravaju da svakog člana njihovih nadzornih tijela u okviru transparentnog postupka imenuje:
 - njihov parlament;
 - njihova vlada;
 - njihov šef države; ili
 - neovisno tijelo kojem je pravom države članice povjereno to imenovanje.

2. Svaki član mora imati kvalifikacije, iskustvo i vještine, posebno u području zaštite osobnih podataka, potrebne za obavljanje svojih dužnosti i izvršavanje svojih ovlasti.
3. Dužnosti člana završavaju u slučaju isteka mandata, ostavke ili razrješenja dužnosti u skladu s pravom dotične države članice.
4. Član smije biti otpušten samo u slučajevima teške povrede dužnosti ili ako član više ne ispunjava uvjete potrebne za izvršavanje dužnosti.

Članak 44.

Pravila za osnivanje nadzornog tijela

1. Svaka država članica zakonom predviđa sve od navedenog:
 - (a) osnivanje svakog nadzornog tijela;
 - (b) kvalifikacije i uvjete prihvatljivosti potrebne za imenovanje članom svakog nadzornog tijela;
 - (c) pravila i postupke za imenovanje člana ili članova svakog nadzornog tijela;
 - (d) trajanje mandata člana ili članova svakog nadzornog tijela ne kraćeg od četiri godine, osim za prvo imenovanje nakon 6. svibnja 2016., a čiji dio može trajati kraće ako je to potrebno kako bi se zaštitila neovisnost nadzornog tijela putem postupka postupnog imenovanja;
 - (e) jesu li član ili članovi svakog nadzornog tijela prihvatljivi da budu ponovo izabrani i, ako jesu, na koliko mandata;
 - (f) uvjete kojima se uređuju obveze člana ili članova osoblja svakog nadzornog tijela, zabrane djelovanja, poslova i pogodnosti koji nisu u skladu s tim tijekom i nakon mandata te pravila kojima se uređuje prestanak radnog odnosa.
2. Član ili članovi i osoblje svakog nadzornog tijela podliježu, u skladu s pravom Unije ili pravom države članice, obvezi čuvanja profesionalne tajne i za vrijeme i nakon njegova završetka, s obzirom na sve povjerljive informacije koje doznaju tijekom obavljanja svojih dužnosti ili izvršavanja svojih ovlasti. Tijekom svojeg mandata ta se dužnost čuvanja profesionalne tajne posebno primjenjuje na izvješćivanje pojedinaca o kršenjima ove Direktive.

Odjeljak 2.

Nadležnost, zadaće i ovlasti

Članak 45.

Nadležnost

1. Svaka država članica osigurava da je svako nadzorno tijelo nadležno za obavljanje zadaća koje su mu povjerene i izvršavanje ovlasti koje su mu dodijeljene u skladu s ovom Direktivom na državnom području vlastite države članice.
2. Svaka država članica osigurava da je svako nadzorno tijelo nadležno za nadzor postupaka obrade koju provode sudovi kada djeluju u okviru svoje sudbene nadležnosti. Države članice mogu osigurati da njihovo nadzorno tijelo ne bude nadležno za nadzor postupaka obrade koje provode druga neovisna pravosudna tijela kada djeluju u okviru svoje sudbene nadležnosti.

Članak 46.

Zadaće

1. Svaka država članica osigurava da svako nadzorno tijelo na njezinom području:
 - (a) prati i provodi primjenu odredaba donesenih na temelju ove Direktive i njezinih provedbenih mjera;
 - (b) promiče javnu svijest o rizicima, pravilima, zaštitnim mjerama i pravima u vezi s obradom te njihovo razumijevanje;

- (c) savjetuje, u skladu s pravom države članice, nacionalni parlament, vladu i druge institucije i tijela o zakonodavnim i administrativnim mjerama u vezi sa zaštitom prava i sloboda pojedinaca u pogledu obrade;
- (d) promiče osviještenost voditelja obrade i izvršitelja obrade o njihovim obvezama na temelju ove Direktive;
- (e) na zahtjev pruža informacije bilo kojem ispitaniku u vezi s ostvarivanjem njihovih prava na temelju ove Direktive, a prema potrebi, u tu svrhu surađuje s nadzornim tijelima u drugim državama članicama;
- (f) rješava pritužbe koje podnesu ispitanik ili tijelo, organizacija ili udruženje u skladu s člankom 55. i istražuje u odgovarajućoj mjeri predmet pritužbe te izvješćuje u razumnom roku podnositelja pritužbe o napretku i ishodu istrage, posebno ako je potrebna daljnja istraga ili koordinacija s drugim nadzornim tijelom;
- (g) provjerava zakonitost obrade u skladu s člankom 17. i u razumnom roku obavješćuje ispitanika o ishodu provjere na temelju stavka 3. tog članka ili razlozima zbog kojih provjera nije obavljena;
- (h) surađuje s drugim nadzornim tijelima, među ostalim dijeljenjem informacija, te pruža uzajamnu pomoć drugim nadzornim tijelima s ciljem osiguravanja dosljednosti primjene i provedbe ove Direktive;
- (i) provodi istrage o primjeni ove Direktive, među ostalim na temelju informacija primljenih od drugog nadzornog ili drugog tijela javne vlasti;
- (j) prati relevantni razvoj događaja ako oni imaju utjecaj na zaštitu osobnih podataka, posebno razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
- (k) pruža savjete o postupcima obrade iz članka 28.; i
- (l) doprinosi aktivnostima Odbora.

2. Svako nadzorno tijelo olakšava podnošenje pritužbi iz stavka 1. točke (f) mjerama poput osiguravanja obrasca za podnošenje pritužbe koji se može ispuniti i elektroničkim putem, ne isključujući ostala sredstva komunikacije.

3. Izvršavanje zadaća svakog nadzornog tijela besplatno je za ispitanika i službenika za zaštitu podataka.

4. Ako je zahtjev ispitanika očito neutemeljen ili pretjeran, osobito zbog učestalog ponavljanja, nadzorno tijelo može naplatiti razumnu naknadu na temelju administrativnih troškova ili odbiti postupiti po zahtjevu. U tom je slučaju teret dokaza da je zahtjev očito neutemeljen ili pretjeran na nadzornom tijelu.

Članak 47.

Ovlasti

1. Svaka država članica zakonom osigurava da svako nadzorno tijelo ima učinkovite istražne ovlasti. Te ovlasti uključuju barem ovlast da od voditelja obrade i izvršitelja obrade ishodi pristup svim osobnim podacima koji se obrađuju te svim informacijama potrebnim za obavljanje svojih zadaća.

2. Svaka država članica zakonom osigurava da svako nadzorno tijelo ima učinkovite korektivne ovlasti kao što su na primjer:

- (a) izdavati upozorenja voditelju obrade ili izvršitelju obrade da bi namjeravani postupci obrade mogli prouzročiti kršenje odredaba donesenih na temelju ove Direktive;
- (b) narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da, prema potrebi, postupke obrade uskladi s odredbama donesenima na temelju ove Direktive, na određeni način i u određenom roku, posebno na način da zatraži ispravak ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade na temelju članka 16.;
- (c) privremeno ili konačno ograničiti, među ostalim zabraniti, obradu.

3. Svaka država članica zakonom osigurava da svako nadzorno tijelo ima stvarne savjetodavne ovlasti savjetovati voditelja obrade u skladu s prethodnim postupkom savjetovanja iz članka 28. i dati, na

vlastitu inicijativu ili na zahtjev, nacionalnom parlamentu, vladi države članice ili, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, drugim institucijama i tijelima, kao i javnosti, mišljenje o svakom pitanju u vezi sa zaštitom osobnih podataka.

4. Izvršavanje ovlasti dodijeljenih nadzornom tijelu u skladu s ovim člankom podliježe odgovarajućim zaštitnim mjerama, među ostalim učinkovitim pravnom lijeku i odgovarajućem postupku, kako je utvrđeno pravom Unije i pravom države članice u skladu s Poveljom.

5. Svaka država članica zakonom osigurava da je njezino nadzorno tijelo ovlašteno obavijestiti pravosudna tijela o kršenjima odredaba donesenih na temelju ove Direktive i prema potrebi započeti ili na drugi način sudjelovati u pravnim postupcima s ciljem provođenja odredaba donesenih na temelju ove Direktive.

Članak 48.

Izveščivanje o kršenjima

Države članice osiguravaju da nadležna tijela uspostave učinkovite mehanizme za poticanje povjerljivog izvješćivanja o kršenjima ove Direktive.

Članak 49.

Izvešća o aktivnostima

Svako nadzorno tijelo sastavlja godišnje izvješće o svojim aktivnostima kojima može biti obuhvaćen popis vrsta kršenja o kojima je izviješteno i vrsta izrečenih sankcija. Ta se izvješća prosljeđuju nacionalnom parlamentu, vladi i drugim tijelima kako je utvrđeno pravom države članice. Ona moraju biti dostupna javnosti, Komisiji i Odboru.

POGLAVLJE VII.

Suradnja

Članak 50.

Uzajamna pomoć

1. Države članice osiguravaju da si njihova nadzorna tijela međusobno pružaju bitne informacije i uzajamnu pomoć kako bi konzistentno provela i primijenila ovu Direktivu te uspostavljaju mjere za djelotvornu uzajamnu suradnju. Uzajamna pomoć obuhvaća osobito zahtjeve za informacijama i mjerama nadzora, kao što su zahtjevi za provedbu savjetovanja, inspekcija i istraga.

2. Države članice osiguravaju da svako nadzorno tijelo poduzima sve prikladne mjere potrebne da odgovori na zahtjev drugog nadzornog tijela bez nepotrebnog odgađanja i najkasnije u roku od jednog mjeseca nakon što je zaprimilo zahtjev. Takve mjere mogu posebno obuhvaćati prijenos bitnih informacija o vođenju istrage.

3. Zahtjevi za pomoć moraju sadržavati sve potrebne informacije, uključujući svrhu i razloge za zahtjev. Razmijenjene informacije smiju se upotrebljavati samo u zatraženu svrhu.

4. Nadzorno tijelo kojem je upućen zahtjev za ne smije odbiti udovoljiti zahtjevu osim u slučaju da:
(a) nije nadležno za predmet zahtjeva ili za mjere koje se od njega traže da ih provede; ili
(b) poštovanje zahtjeva kršilo bi ovu Direktivu ili pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe nadzorno tijelo koje zaprimi zahtjev.

5. Nadzorno tijelo koje zaprimi zahtjev izvješćuje nadzorno tijelo koje je podnijelo zahtjev o rezultatima ili, ovisno o slučaju, o napretku ili mjerama poduzetim da se ispuni zahtjev. Nadzorno tijelo kojem je upućen zahtjev obrazlaže razloge za svako odbijanje zahtjeva na temelju stavka 4.

6. Nadzorna tijela kojima je upućen zahtjevu pravilu pružaju informacije koje druga nadzorna tijela zatraže elektroničkim putem, koristeći se standardiziranim formatom.

7. Za bilo koju radnju poduzetu na temelju zahtjeva za uzajamnu pomoć ne naplaćuje se naknada. Nadzorna tijela mogu dogovoriti pravila za uzajamne naknade posebnih izdatka koji proizlaze iz pružanja uzajamne pomoći u izvanrednim okolnostima.

8. Komisija može putem provedbenih akata odrediti format i postupke za uzajamnu pomoć iz ovog članka i aranžmane za razmjenu informacija elektroničkim putem između nadzornih tijela te između nadzornih tijela i Odbora. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 51.

Zadaće Odbora

1. Odbor osnovan Uredbom (EU) 2016/679 obavlja sljedeće zadaće u vezi s obradom u okviru područja primjene ove Direktive:

- (a) savjetuje Komisiju o svim pitanjima u vezi sa zaštitom osobnih podataka u Uniji kao i o svakoj predloženoj izmjeni ove Direktive;
- (b) ispituje na vlastitu inicijativu, na zahtjev jednog od svojih članova ili na zahtjev Komisije sva pitanja koja obuhvaćaju primjenu ove Direktive i izdaje smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse kako bi poticao dosljednu primjenu ove Direktive;
- (c) izrađuje smjernice za nadzorna tijela u pogledu primjene mjera iz članka 47. stavaka 1. i 3.;
- (d) izdaje smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse u skladu s točkom (b) ovog podstavka za utvrđivanje povrede osobnih podataka te određivanje nepotrebnog odgađanja iz članka 30. stavaka 1. i 2. te za posebne okolnosti u kojima se od voditelja obrade ili izvršitelja obrade zahtijeva obavješćivanje o povredi osobnih podataka;
- (e) izdaje smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse u skladu s točkom (b) ovog podstavka u pogledu okolnosti u kojima će povreda osobnih podataka vjerojatno dovesti do visokog rizika u pogledu pravâ i sloboda pojedinaca kako je navedeno u članku 31. stavku 1.;
- (f) preispituje praktičnu primjenu smjernica, preporuka i primjera najbolje prakse iz točaka (b) i (c);
- (g) daje mišljenje Komisiji o procjeni primjerenosti razine zaštite koja postoji u trećoj zemlji, području ili jednom ili više određenih sektora u trećoj zemlji, ili međunarodnoj organizaciji, uključujući procjenu o tome jesu li takva treća zemlja, područje, određeni sektor ili međunarodna organizacija prestali osiguravati primjerenu razinu zaštite;
- (h) promiče suradnju i djelotvornu bilateralnu i multilateralnu razmjenu informacija i primjera najbolje prakse među nadzornim tijelima;
- (i) promiče zajedničke programe osposobljavanja i potpomaže razmjenu osoblja među nadzornim tijelima, te prema potrebi, s nadzornim tijelima trećih zemalja ili međunarodnih organizacija;
- (j) promiče razmjenu znanja i dokumentacije o zakonima i praksi u vezi sa zaštitom podataka s nadzornim tijelima za zaštitu podataka širom svijeta.

U pogledu prvog stavka točke (g), Komisija dostavlja Odboru svu potrebnu dokumentaciju, uključujući korespondenciju s vladom treće zemlje, s područjem ili određenim sektorom u toj trećoj zemlji, ili s međunarodnom organizacijom.

2. Ako Komisija zatraži savjet Odbora, ona može navesti rok, uzimajući u obzir hitnost predmeta.

3. Odbor svoja mišljenja, smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse šalje Komisiji i odboru iz članka 58. stavka 1. te ih objavljuje.

4. Komisija obavješćuje Odbor o mjerama koje je poduzela nakon što je Odbor izdao mišljenja, smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse.

POGLAVLJE VIII.

Pravni lijekovi, odgovornost i sankcije

Članak 52.

Pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu

1. Ne dovodeći u pitanje druge upravne ili pravne lijekove države članice osiguravaju da svaki ispitanik ima pravo podnijeti pritužbu jednom nadzornom tijelu, ako ispitanik smatra da obrada osobnih podataka koji se odnose na njega krši odredbe donesene na temelju ove Direktive.
2. Države članice osiguravaju da pritužbu koja nije podnesena nadzornom tijelu koje je nadležno na temelju članka 45. stavka 1., nadzorno tijelo kojem je pritužba podnesena prenosi nadležnomu nadzornom tijelu, bez nepotrebnog odgađanja. Ispitanik mora biti obaviješten o tome prijenosu.
3. Države članice osiguravaju da nadzorno tijelo kojem je pritužba podnesena pruža dodatnu pomoć na zahtjev ispitanika.
4. Nadležno nadzorno tijelo obavješćuje ispitanika o napretku i ishodu pritužbe, među ostalim o mogućnosti pravnog lijeka na temelju članka 53.

Članak 53.

Pravo na učinkoviti pravni lijek protiv nadzornog tijela

1. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili izvansudski pravni lijek, države članice osiguravaju pravo fizičke ili pravne osobe na učinkoviti pravni lijek protiv pravno obvezujuće odluke nadzornog tijela koja se na nju odnosi.
2. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili izvansudski pravni lijek svaki ispitanik ima pravo na učinkoviti pravni lijek ako nadzorno tijelo koje je nadležno na temelju članka 45. stavka 1. ne riješi pritužbu ili ne izvijesti ispitanika u roku od tri mjeseca o napretku ili ishodu pritužbe podnesene na temelju članka 52.
3. Države članice osiguravaju da se postupci protiv nadzornog tijela pokreću pred sudovima države članice u kojoj nadzorno tijelo ima poslovni nastan.

Članak 54.

Pravo na učinkoviti pravni lijek protiv voditelja obrade ili izvršitelja obrade

Ne dovodeći u pitanje nijedan dostupan upravni ili izvansudski pravni lijek, uključujući pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu u skladu s člankom 52., države članice ispitaniku osiguravaju pravo na učinkovit pravni lijek ako on smatra da su mu prekršena njegova prava utvrđena odredbama donesenima na temelju ove Direktive uslijed obrade njegovih osobnih podataka koja nije u skladu s tim odredbama.

Članak 55.

Zastupanje ispitanika

U skladu s postupovnim pravom države članice osiguravaju da ispitanik ima pravo ovlastiti neprofitno tijelo, organizaciju ili udruženje, koje je pravilno osnovano u skladu sa pravom države članice, u čijem se statutu navode ciljevi od javnog interesa te koje je aktivno u području zaštite prava i sloboda ispitanika s obzirom na zaštitu njegovih osobnih podataka, da podnesu pritužbu u njegovo ime i da ostvaruju prava iz članaka 52., 53. i 54. u njegovo ime.

Članak 56.

Pravo na naknadu štete

Države članice osiguravaju da svaka osoba koja je pretrpjela materijalnu ili nematerijalnu štetu zbog postupka nezakonite obrade ili bilo koje radnje kojim se krše nacionalne odredbe donesene na temelju ove Direktive za pretrpljenu štetu ima pravo na naknadu štete od voditelja obrade ili bilo kojeg drugoga tijela nadležnog prema pravu države članice.

Članak 57.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja odredaba donesenih na temelju ove Direktive te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osigurala njihova provedba. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

POGLAVLJE IX. **Provedbeni akti**

Članak 58.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan člankom 93. Uredbe (EU) 2016/679. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

POGLAVLJE X. **Završne odredbe**

Članak 59.

Stavljanje izvan snage Okvirne odluke 2008/977/PUP

1. Okvirna odluka 2008/977/PUP stavlja se izvan snage s učinkom od 6. svibnja 2018.
2. Upućivanja na odluku stavljenju izvan snage iz stavka 1. smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 60.

Pravni akti Unije koji su već na snazi

Posebne odredbe za zaštitu osobnih podataka u pravnim aktima Unije koji su stupili na snagu u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i policijske suradnje koji su doneseni na dan ili prije 6. svibnja 2016. kojima se uređuje obrada među državama članicama i pristup imenovanih tijela država članica informacijskim sustavima uspostavljenima na temelju Ugovorâ unutar područja primjene ove Direktive ostaju nepromijenjene.

Članak 61.

Odnos s prethodno sklopljenim međunarodnim sporazumima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i policijske suradnje

Međunarodni sporazumi koji uključuju prijenos osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama koje su države članice sklopile prije 6. svibnja 2016., a koji su u skladu s pravom Unije primjenjivim prije tog datuma, ostaju na snazi dok ih se ne izmijeni, zamijeni ili stavi izvan snage.

Članak 62.

Izvješća Komisije

1. Do 6. svibnja 2022., i svake četiri godine nakon toga, Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o ocjeni i preispitivanju ove Direktive. Izvješća se javno objavljuju.
2. U okviru ocjena i preispitivanjâ iz stavka 1., Komisija osobito preispituje primjenu i funkcioniranje poglavlja V. o prijenosu osobnih podataka trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama, osobito u pogledu odluka donesenih na temelju članka 36. stavka 3. i članka 39.
3. Za potrebe stavaka 1. i 2. Komisija može zatražiti informacije od država članica i nadzornih tijela.

4. Pri obavljanju ocjena i preispitivanjâ iz stavaka 1. i 2. Komisija uzima u obzir stajališta i nalaze Europskog parlamenta, Vijeća te drugih relevantnih tijela ili izvora.
5. Komisija prema potrebi podnosi odgovarajuće prijedloge s ciljem izmjene ove Direktive, posebno uzimajući u obzir razvoj informacijske tehnologije te s obzirom na napredak informacijskog društva.
6. Do 6. svibnja 2019. Komisija preispituje druge pravne akte koje je donijela Unija kojima se uređuje obrada od strane nadležnih tijela u svrhe iz članka 1. stavka 1., uključujući one akte iz članka 60. koje je Unija donijela kako bi se procijenila potreba da se usklade s ovom Direktivom i kako bi se, prema potrebi, dali potrebni prijedlozi za izmjenu tih akata s ciljem osiguravanja dosljednog pristupa zaštiti osobnih podataka unutar područja primjene ove Direktive.

Članak 63.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 6. svibnja 2018. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba. One primjenjuju te odredbe od 6. svibnja 2018.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Odstupajući od stavka 1., država članica može predvidjeti da se, iznimno, ako to zahtijeva nerazmjern napor, automatizirani sustavi obrade uspostavljeni prije 6. svibnja 2016. moraju uskladiti s člankom 25. stavkom 1. do 6. svibnja 2023.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka, država članica može, u iznimnim okolnostima, automatizirani sustav obrade kako je navedeno u stavku 2. ovog članka uskladiti s člankom 25. stavkom 1. unutar određenog roka nakon roka iz stavka 2. ovog članka, ako bi to u suprotnom uzrokovalo ozbiljne poteškoće u radu tog automatiziranog sustava obrade. Dotična država članica obavješćuje Komisiju o razlozima tih ozbiljnih poteškoća te razlozima određenog roka unutar kojeg se taj konkretni automatizirani sustav obrade usklađuje s člankom 25. stavkom 1. Određeni rok u svakom slučaju ne smije biti kasnije od do 6. svibnja 2026.

4. Države članice Komisiji šalju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 64.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 65.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu 27. travnja 2016.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednica

J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

⁽¹⁾ [SL C 391, 18.12.2012., str. 127.](#)

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. ožujka 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 8. travnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 14. travnja 2016.

⁽³⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka ([SL L 281, 23.11.1995., str. 31.](#)).

⁽⁴⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima ([SL L 350, 30.12.2008., str. 60.](#)).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (vidjeti stranicu 1. ovoga Službenog lista).

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka ([SL L 8, 12.1.2001., str. 1.](#)).

⁽⁷⁾ Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi ([SL L 88, 4.4.2011., str. 45.](#)).

⁽⁸⁾ Zajedničko stajalište Vijeća 2005/69/PUP od 24. siječnja 2005. o razmjeni određenih podataka s Interpolom ([SL L 27, 29.1.2005., str. 61.](#)).

⁽⁹⁾ Odluka Vijeća 2007/533/PUP od 12. lipnja 2007. o osnivanju, radu i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) ([SL L 205, 7.8.2007., str. 63.](#)).

⁽¹⁰⁾ Direktiva Vijeća 77/249/EEZ od 22. ožujka 1977. o olakšavanju učinkovitog ostvarivanja slobode pružanja odvjetničkih usluga ([SL L 78, 26.3.1977., str. 17.](#)).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([SL L 55, 28.2.2011., str. 13.](#)).

⁽¹²⁾ Odluka Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala ([SL L 210, 6.8.2008., str. 1.](#)).

⁽¹³⁾ Akt Vijeća od 29. svibnja 2000. kojim se u skladu s člankom 34. Ugovora o Europskoj uniji donosi Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije ([SL C 197, 12.7.2000., str. 1.](#)).

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP ([SL L 335, 17.12.2011., str. 1.](#)).

⁽¹⁵⁾ [SL L 176, 10.7.1999., str. 36.](#)

⁽¹⁶⁾ [SL L 53, 27.2.2008., str. 52.](#)

⁽¹⁷⁾ [SL L 160, 18.6.2011., str. 21.](#)

⁽¹⁸⁾ [SL C 192, 30.6.2012., str. 7.](#)

4.5.2016

HR

Službeni list Europske unije

L 119/132

DIREKTIVA (EU) 2016/681 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 27. travnja 2016.

o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 1. točku (d) te članak 87. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,
budući da:

- (1) Komisija je 6. studenoga 2007. donijela Prijedlog okvirne odluke Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu izvršavanja zakona. Budući da Vijeće nije usvojilo prijedlog Komisije do 1. prosinca 2009., kada je na snagu stupio Lisabonski ugovor, on je zastario.
- (2) „Stockholmskim programom - otvorena i sigurna Europa koja služi svojim građanima i štiti ih” ⁽³⁾ Komisiju se poziva na podnošenje prijedloga za uporabu podataka iz PNR-a u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.
- (3) U svojoj Komunikaciji od 21. rujna 2010. pod nazivom „O općem pristupu prijenosima podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) trećim zemljama” Komisija je iznijela niz ključnih elemenata politike Unije za to područje.
- (4) Direktivom Vijeća 2004/82/EZ ⁽⁴⁾ propisuje se da zračni prijevoznici nadležnim nacionalnim tijelima prenose informacije o putnicima koje će prevoziti (API podaci) s ciljem poboljšanja graničnih kontrola i sprečavanja nezakonitog useljavanja.
- (5) Ciljevi su ove Direktive, među ostalim, zajamčiti sigurnost, zaštititi živote i sigurnost osoba te uspostaviti pravni okvir za zaštitu podataka iz PNR-a u pogledu njihove obrade koju provode nadležna tijela.
- (6) Učinkovita uporaba podataka iz PNR-a, primjerice uspoređivanjem podataka iz PNR-a s raznim bazama podataka o traženim osobama i predmetima, potrebna je za sprečavanje, otkrivanje, istragu i kazneni progon kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, čime se jača unutarnja sigurnost, za prikupljanje dokaza te prema potrebi za pronalazak pomagača počinitelja kaznenih djela i razotkrivanje kriminalnih mreža.
- (7) Procjena podataka iz PNR-a omogućuje identifikaciju osoba koje nisu bile osumnjičene za sudjelovanje u kaznenim djelima terorizma ili teškim kaznenim djelima prije takve procjene i koje bi nadležna tijela trebale dodatno ispitati. Upotrebom podataka iz PNR-a omogućuje se sagledavanje prijetnje koja proizlazi iz kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela na drugačiji način u usporedbi s obradom ostalih kategorija osobnih podataka. Ipak, kako bi se osiguralo da obrada podataka iz PNR-a ostane ograničena na ono što je potrebno, uspostava i primjena kriterija procjene trebale bi biti ograničene na kaznena djela terorizma i teška kaznena djela za koje je uporaba takvih kriterija relevantna. Nadalje, kriteriji procjene trebali bi se odrediti na način kojim se broj nedužnih osoba koje sustav pogrešno identificira svodi na najmanju moguću mjeru.
- (8) Zračni prijevoznici već u vlastite komercijalne svrhe prikupljaju i obrađuju podatke iz PNR-a o svojim putnicima. Ovom Direktivom ne bi trebalo obvezivati zračne prijevoznike na prikupljanje ili čuvanje dodatnih podataka o putnicima, kao ni obvezivati putnike na davanje dodatnih podataka povrh onih koje već dostavljaju zračnim prijevoznicima.
- (9) Neki zračni prijevoznici čuvaju, kao dio podataka iz PNR-a, API podatke koje prikupe dok drugi to ne čine. Uporaba podataka iz PNR-a zajedno s API podacima dodatno pomaže državama članicama u vezi s potvrdom identiteta pojedinca, čime se dodaje vrijednost rezultatu izvršavanja zakonodavstva i na najmanju moguću mjeru smanjuje rizik od provođenja provjera i istraga nedužnih osoba. Stoga je važno osigurati da zračni prijevoznici prenose API podatke koje prikupe, bez obzira na to čuvaju li oni API podatke putem različitih tehničkih sredstava kao druge podatke iz PNR-a.
- (10) Radi sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela ključno je da sve države članice uvedu odredbe kojima se utvrđuju obveze prijenosa svih prikupljenih podataka iz PNR-a, uključujući i API podatke za zračne prijevoznike koji obavljaju letove između EU-a i trećih zemalja. Države članice trebale bi imati mogućnost proširiti ovu obvezu i na zračne prijevoznike koji obavljaju letove unutar EU-a. Tim se odredbama ne bi trebala dovoditi u pitanje Direktiva 2004/82/EZ.
- (11) Obrada osobnih podataka trebala bi biti proporcionalna posebnim sigurnosnim ciljevima koji se nastoje ostvariti ovom Direktivom.

- (12) Definicija kaznenih djela terorizma koja se primjenjuje u ovoj Direktivi trebala bi biti istovjetna definiciji iz Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP [\(5\)](#). Definicija teških kaznenih djela trebala bi obuhvatiti kategorije kaznenih djela navedene u Prilogu II. ovoj Direktivi.
- (13) Podatke iz PNR-a trebalo bi prosljeđivati jednom odjelu za informacije o putnicima (PIU) koji je za to određen u dotičnoj državi članici kako bi se zajamčila jasnoća i smanjili troškovi koje snose zračni prijevoznici. PIU može imati različite ogranke u jednoj državi članici, a države članice mogu i zajednički osnovati jedan PIU. Države članice trebale bi međusobno razmjenjivati informacije putem relevantnih mreža za razmjenu informacija kako bi se olakšala razmjena informacija i osigurala interoperabilnost između država članica.
- (14) Države članice trebale bi snositi troškove uporabe, čuvanja i razmjene podataka iz PNR-a.
- (15) Popis podataka iz PNR-a koji se dostavlja PIU-u trebalo bi sastaviti s ciljem odražavanja legitimnih zahtjeva tijela javnih vlasti za sprečavanje, otkrivanje, istragu i kazneni progon kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela, čime se povećava unutarnja sigurnost u Uniji i štite temeljna prava, osobito pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka. U tu svrhu trebali bi se primjenjivati visoki standardi u skladu s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije („Povelja”), Konvencija za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka („Konvencija br. 108”) i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („EKLP”). Takvi se popisi ne bi trebali temeljiti na rasi osobe ili njezinom etničkom podrijetlu, vjeri ili uvjerenju, političkom ili bilo kojem drugom mišljenju, članstvu u sindikatu, zdravstvenom stanju, seksualnom životu ili spolnoj orijentaciji. Podaci iz PNR-a trebali bi sadržavati samo informacije o rezervaciji i planu puta putnika kako bi nadležna tijela mogla identificirati zračne putnike koji predstavljaju opasnost unutarnjoj sigurnosti.
- (16) Trenutno se podaci mogu prenositi putem dvije metode: metoda „povlačenja” kojom nadležna tijela države članice koja traže podatke iz PNR-a mogu pristupiti sustavu rezervacija zračnog prijevoznika i izvući („povući”) kopiju traženih podataka iz PNR-a; i metoda „unošenja”, kojom zračni prijevoznici tražene podatke iz PNR-a prenose („unose”) nadležnom tijelu koje ih zahtijeva, što zračnim prijevoznicima omogućuje zadržavanje kontrole nad prenesenim podacima. Smatra se da se metodom „unošenja” pruža viša razina zaštite podataka te bi ona trebala biti obvezna za sve zračne prijevoznike.
- (17) Komisija podržava smjernice Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO) o PNR-u. Te bi smjernice stoga trebale biti osnova za donošenje podržanih formata podataka za prijenos podataka iz PNR-a državama članicama koji obavljaju zračni prijevoznici. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za provedbu podržanih formata podataka i odgovarajućih protokola koji se odnose na prijenos podataka koji dolaze od zračnih prijevoznika, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća [\(6\)](#).
- (18) Države članice trebale bi poduzeti sve potrebne mjere kako bi omogućile zračnim prijevoznicima da ispune svoje obveze koje proizlaze iz ove Direktive. Države članice trebale bi propisati učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije, uključujući financijske, za one zračne prijevoznike koji ne ispunjavaju svoje obveze u pogledu prijensa podataka iz PNR-a.
- (19) Svaka država članica trebala bi biti odgovorna za procjenu potencijalnih prijetnji povezanih s kaznenim djelima terorizma i teškim kaznenim djelima.
- (20) Kako bi se u potpunosti poštovalo pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na nediskriminaciju, ne bi trebalo donositi odluke koje bi proizvele štetan pravni učinak za osobu ili bi značajno na nju utjecale isključivo na temelju automatizirane obrade podataka iz PNR-a. Nadalje, u skladu s člancima 8. i 21. Povelje ni jedna takva odluka ne bi smjela diskriminirati osobu, na temelju njezina spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili bilo kakvog drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije. Kada Komisija preispituje primjenu ove Direktive, trebala bi uzeti u obzir i ta načela.
- (21) Države članice ni u kojem slučaju ne bi smjele upotrebljavati rezultat obrade podataka iz PNR-a kao osnovu za zaobilazanje svojih međunarodnih obveza prema Konvenciji o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. kako je izmijenjena Protokolom od 31. siječnja 1967. niti bi se taj rezultat smio upotrebljavati na način da se tražiteljima azila uskrate sigurne i učinkovite pravne mogućnosti na području Unije za ostvarivanje njihova prava na međunarodnu zaštitu.

- (22) Uzimajući u potpunosti u obzir načela istaknuta u nedavnoj relevantnoj sudskoj praksi Suda Europske unije, primjenom ove Direktive trebalo bi se osigurati potpuno poštovanje temeljnih prava, prava na privatnost te načela proporcionalnosti. Također bi se u potpunosti trebalo voditi računa o tome što je potrebno i proporcionalno za ostvarenje općih interesa koje Unija prepoznaje te o potrebi za zaštitom tuđih prava i sloboda u borbi protiv kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela. Primjena ove Direktive trebala bi biti opravdana te bi trebalo poduzeti sve potrebne zaštitne mjere kako bi se osigurala zakonitost svake pohrane, analize, prijenosa ili uporabe podataka iz PNR-a.
- (23) Države članice trebale bi međusobno i s Europolom razmjenjivati zaprimljene podatke iz PNR-a ako se to smatra potrebnim u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela. PIU-ovi bi, prema potrebi i bez odlaganja, trebali prenijeti rezultat obrade podataka iz PNR-a PIU-ovima u drugim državama članicama za potrebe daljnje istrage. Odredbama ove Direktive ne bi se smjeli dovesti u pitanje drugi pravni instrumenti Unije o razmjeni informacija između policijskih tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela, uključujući Odluku Vijeća 2009/371/PUP [\(7\)](#) i Okvirnu odluku Vijeća 2006/960/PUP [\(8\)](#). Takva razmjena podataka iz PNR-a trebala bi se voditi pravilima o policijskoj i pravosudnoj suradnji te ne bi trebala ugroziti visoku razinu zaštite privatnosti i osobnih podataka koja se zahtijeva Poveljom, Konvencijom br. 108 i EKLJP-om.
- (24) Sigurna razmjena informacija u vezi s podacima iz PNR-a između država članica trebala bi se osigurati putem svih postojećih kanala za suradnju između nadležnih tijela država članica te s Europolom, posebno putem Europolove mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA).
- (25) Razdoblje tijekom kojeg je potrebno čuvati podatke iz PNR-a trebalo bi biti ono koje je potrebno za svrhe sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te proporcionalno tim svrhama. Zbog prirode tih podataka i njihovih uporaba, potrebno je da se podaci iz PNR-a čuvaju dovoljno dugo za provedbu analize i uporabu u istragama. Kako bi se izbjegla nerazmjerna uporaba, nakon početnog razdoblja čuvanja, podatke iz PNR-a trebalo bi depersonalizirati skrivanjem elemenata podataka. Radi osiguravanja najviše razine zaštite podataka pristup potpunim podacima iz PNR-a, kojim se omogućuje izravna identifikacija ispitanika, trebao bi se odobriti samo pod vrlo strogim i ograničenim uvjetima nakon tog početnog razdoblja.
- (26) Ako su određeni podaci iz PNR-a preneseni nadležnom tijelu i upotrebljavaju se u okviru određenih kriminalističkih istraživanja ili kaznenih progona, čuvanje takvih podataka od strane nadležnog tijela trebalo bi biti uređeno nacionalnim pravom, bez obzira na razdoblje čuvanja podataka utvrđeno u ovoj Direktivi.
- (27) Za obradu podataka iz PNR-a u svakoj državi članici obavlja PIU i nadležna tijela trebao bi se primjenjivati standard za zaštitu osobnih podataka u okviru nacionalnog prava koji je u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP [\(9\)](#) i posebnim zahtjevima o zaštiti podataka navedenima u ovoj Direktivi. Upućivanja na Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP trebala bi se shvatiti kao upućivanja na zakonodavstvo koje je trenutno na snazi, ali i na zakonodavstvo koje će ga zamijeniti.
- (28) Uzimajući u obzir pravo na zaštitu osobnih podataka, prava ispitanika koja se odnose na obradu njihovih podataka iz PNR-a, poput prava na pristup, na ispravljanje, brisanje ili ograničavanje te prava na naknadu i na pravno sredstvo, trebala bi biti u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP i visokom razinom zaštite utvrđenom u Povelji i EKLJP-u.
- (29) Uzimajući u obzir pravo putnika da budu obaviješteni o obradi svojih osobnih podataka, države članice trebale bi putnicima osigurati točne, lako dostupne i razumljive informacije o prikupljanju podataka iz PNR-a i o njihovu prijenosu u PIU te o pravima koja im pripadaju u svojstvu ispitanika.
- (30) Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje pravo Unije i nacionalno pravo o načelu javnog pristupa službenim dokumentima.
- (31) Državama članicama trebao bi biti dopušten prijenos podataka iz PNR-a trećim zemljama samo za svaki slučaj posebno te uz potpuno poštovanje odredbi koje su države članice utvrdile na temelju Okvirne odluke 2008/977/PUP. Kako bi se osigurala zaštita osobnih podataka, provođenje takvih prijenosa trebalo bi biti u skladu s dodatnim zahtjevima povezanim sa svrhom prijenosa.

Također bi trebali biti u skladu s načelom nužnosti i proporcionalnosti te visokom razinom zaštite utvrđenom u Povelji i EKLJP-u.

- (32) Nacionalno nadzorno tijelo koje je osnovano provedbom Okvirne odluke 2008/977/PUP ujedno bi trebalo biti odgovorno za savjetovanje o primjeni odredaba koje su donijele države članice u skladu s ovom Direktivom te za njihovo praćenje.
- (33) Ovom Direktivom ne utječe se na mogućnost država članica da u okviru svojeg nacionalnog prava predvide sustav prikupljanja i obrade podataka iz PNR-a gospodarskih subjekata koji nisu prijevoznici, kao što su putničke agencije i organizatori turističkih putovanja koji pružaju usluge povezane s putovanjima, uključujući rezervacije letova za koje prikupljaju i obrađuju podatke iz PNR-a, ili prijevoznika koji nisu obuhvaćeni ovom Direktivom, pod uvjetom da takvo nacionalno pravo bude u skladu s pravnom stečevinom Unije.
- (34) Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje postojeća pravila Unije o načinu provođenja graničnih kontrola ili pravila Unije kojima se uređuje ulazak na područje Unije i izlazak iz njega.
- (35) Budući da postoje pravne i tehničke razlike između nacionalnih odredaba koje se odnose na obradu osobnih podataka, uključujući podatke iz PNR-a, zračni prijevoznici suočeni su i bit će suočeni s različitim zahtjevima u pogledu vrsta informacija koje se prenose te uvjeta pod kojima se one trebaju dostaviti nadležnim nacionalnim tijelima. Te razlike mogu štetiti učinkovitoj suradnji među nadležnim nacionalnim tijelima u sprečavanju, otkrivanju, istrazi i kaznenom progonu kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela. Stoga je na razini Unije potrebno uspostaviti zajednički pravni okvir za prijenos i obradu podataka iz PNR-a.
- (36) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela Povelje, osobito pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na privatnost i pravo na nediskriminaciju, koja su zaštićena njezinim člancima 8., 7., i 21. te bi je stoga trebalo na odgovarajući način provesti. Ova je Direktiva u skladu s načelima zaštite podataka, a njezine odredbe u skladu su s Okvirnom odlukom 2008/977/PUP. Nadalje, radi poštovanja načela proporcionalnosti, ova će Direktiva za određena pitanja imati stroža pravila o zaštiti podataka nego Okvirna odluka 2008/977/PUP.
- (37) Područje primjene ove Direktive ograničeno je u najvećoj mogućoj mjeri budući da dopušta čuvanje podataka iz PNR-a u PIU-ovima u razdoblju od najviše pet godina, nakon čega bi se ti podaci trebali izbrisati; predviđa da se podaci depersonaliziraju skrivanjem elemenata podataka nakon početnog razdoblja od šest mjeseci te zabranjuje prikupljanje i uporabu osjetljivih podataka. Kako bi se osigurala učinkovitost i visoka razina zaštite podataka, države članice trebaju osigurati da neovisno nacionalno nadzorno tijelo, a posebno službenik za zaštitu podataka, budu nadležni za savjetovanje i praćenje načina obrade podataka iz PNR-a. Svaku obradu podataka iz PNR-a trebalo bi evidentirati ili dokumentirati u svrhu provjere njezine zakonitosti, samonadzora i osiguravanja pravilne nepovredivosti podataka i sigurne obrade. Države članice ujedno bi trebale putnicima osigurati jasne i precizne informacije o prikupljanju podataka iz PNR-a i njihovim pravima.
- (38) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, a to su prijenos podataka iz PNR-a od strane zračnih prijevoznika i njihova obrada za potrebe sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi se ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (39) U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, te su države članice obavijestile da žele sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.
- (40) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22. o stajalištu Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (41) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾, koji je dao mišljenje 25. ožujka 2011.,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Direktivom propisuju se:

(a) prijenos podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) koji provode zračni prijevoznici o putnicima na letovima između EU-a i trećih zemalja,

(b) obrada podataka iz točke i., uključujući njihovo prikupljanje, uporabu i čuvanje u državama članicama te njihovu razmjenu između država članica.

2. Podaci iz PNR-a prikupljeni u skladu s ovom Direktivom mogu se obrađivati samo u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, kako je predviđeno člankom 6. stavkom 2. točkama (a), (b) i (c).

Članak 2.

Primjena ove Direktive na letove unutar EU-a

1. Ako država članica odluči primijeniti ovu Direktivu na letove unutar EU-a, u pisanom obliku obavješćuje Komisiju. Država članica može dostaviti ili povući obavijest u bilo kojem trenutku. Komisija objavljuje tu obavijest i njezino povlačenje u *Službenom listu Europske unije*.

2. Ako je obavijest iz stavka 1. dostavljena, sve odredbe ove Direktive primjenjuju se na letove unutar EU-a kao da se radi o letovima između EU-a i trećih zemalja te na podatke iz PNR-a dobivene na temelju letova unutar EU-a kao da se radi o podacima iz PNR-a dobivenima na temelju letova između EU-a i trećih zemalja.

3. Država članica može odlučiti primijeniti ovu Direktivu samo na odabrane letove unutar EU-a. Pri donošenju takve odluke država članica odabire letove koje smatra potrebnima kako bi ostvarila ciljeve ove Direktive. Država članica može odlučiti primijeniti svoj odabir letova unutar EU-a u bilo kojem trenutku.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „zračni prijevoznik” znači poduzeće za zračni prijevoz s važećom dozvolom za obavljanje djelatnosti ili jednakovrijednom dozvolom za obavljanje prijevoza putnika zrakom;

2. „let između EU-a i trećih zemalja” znači svaki redoviti ili izvanredni let zračnog prijevoznika čije se polazište nalazi u trećoj zemlji, a odredište na državnom području države članice ili čije se polazište nalazi na državnom području države članice, a odredište u trećoj zemlji, uključujući u oba slučaja letove sa zaustavljanjima na državnom području država članica ili trećih zemalja;

3. „let unutar EU-a” znači svaki redoviti ili izvanredni let zračnog prijevoznika čije se polazište nalazi na državnom području države članice, a odredište na državnom području jedne države članice ili više njih, bez zaustavljanja na državnom području ili u zračnim lukama treće zemlje;

4. „putnik” znači svaka osoba, uključujući transferne ili tranzitne putnike, izuzev članova posade, koja se prevozi ili će se prevesti u zrakoplovu uz pristanak zračnog prijevoznika, vidljivog iz upisa osoba na popis putnika;

5. „evidencija podataka o putnicima” ili „PNR” znači evidencija zahtjeva u vezi s putovanjem svakog putnika koja sadrži informacije potrebne za obradu i kontrolu rezervacija od strane uključenih zračnih prijevoznika i onih koji obavljaju rezervacije za svako putovanje rezervirano od strane neke

- osobe ili u njezino ime, neovisno o tome čini li sastavni dio sustava rezervacija, Sustava kontrole odlazaka, koji služi prijavi putnika na letove ili jednakovrijednog sustava s istim funkcijama;
6. „sustav rezervacija” znači unutarnji sustav zračnog prijevoznika u kojem se prikupljaju podaci iz PNR-a za upravljanje rezervacijama;
 7. „metoda unošenja” znači metoda kojom zračni prijevoznici prenose podatke iz PNR-a navedene u Prilogu I. u bazu podataka tijela koje ih zahtijeva;
 8. „kaznena djela terorizma” znači kaznena djela u skladu s nacionalnim pravom iz članaka od 1. do 4. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP;
 9. „teška kaznena djela” znači kaznena djela navedena u Prilogu II. koja su kažnjiva kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode od najmanje tri godine u skladu s nacionalnim pravom države članice;
 10. „depersonalizirati skrivanjem elemenata podataka” znači učiniti nevidljivim za korisnika određene elemente podataka iz kojih bi se izravno mogao identificirati ispitanik.

POGLAVLJE II.

Odgovornosti država članica

Članak 4.

Odjel za informacije o putnicima

1. Svaka država članica osniva ili određuje tijelo nadležno za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela ili ogranak takvog tijela, da djeluje kao njezin odjel za informacije o putnicima (PIU).
2. PIU je nadležan za:
 - (a) prikupljanje podataka iz PNR-a od zračnih prijevoznika, pohranu i obradu tih podataka te za prijenos tih podataka ili rezultata njihove obrade nadležnim tijelima iz članka 7.;
 - (b) razmjenu podataka iz PNR-a i rezultata obrade tih podataka s PIU-ovima drugih država članica i Europolom u skladu s člancima 9. i 10.
3. Osoblje PIU-a može biti upućeno iz nadležnih tijela. Države članice osiguravaju PIU-ovima dovoljno sredstava za ispunjavanje njihovih zadaća.
4. Dvije države članice ili više njih (uključene države članice) mogu uspostaviti ili odrediti jedinstveno tijelo koje će djelovati kao njihov PIU. Takav PIU uspostavlja se u jednoj od uključenih država članica i smatra se nacionalnim PIU-om svih uključenih država članica. Uključene države članice zajednički dogovaraju detaljna pravila za djelovanje PIU-a i poštuju zahtjeve iz ove Direktive.
5. U roku mjesec dana od uspostave svojeg PIU-a, svaka država članica o tome obavješćuje Komisiju te može u svakom trenutku izmijeniti svoju obavijest. Komisija tu obavijest objavljuje, uključujući sve eventualne izmjene, u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Službenik za zaštitu podataka u PIU-u

1. PIU imenuje službenika za zaštitu podataka zaduženog za praćenje obrade podataka iz PNR-a i provedbu odgovarajućih zaštitnih mjera.
2. Države članice osiguravaju službenicima za zaštitu podataka sva potrebna sredstva za učinkovito i neovisno obavljanje njihovih dužnosti i zadaća u skladu s ovim člankom.
3. Države članice osiguravaju da ispitanik ima pravo na kontaktiranje sa službenikom za zaštitu podataka, kao jedinstvenom kontaktnom točkom, u pogledu svih pitanja povezanih s obradom njegovih podataka iz PNR-a.

Članak 6.

Obrada podataka iz PNR-a

1. PIU dotične države članice prikuplja podatke iz PNR-a koje zračni prijevoznici prenose, kako je predviđeno člankom 8. Ako podaci iz PNR-a koje zračni prijevoznici prenose sadrže podatke koji nisu navedeni u Prilogu I., PIU odmah po primitku trajno briše takve podatke.
2. PIU obrađuje podatke iz PNR-a samo za sljedeće namjene:
 - (a) provođenje procjene putnika prije njihova planiranog dolaska u državu članicu ili odlaska iz nje kako bi se identificirale osobe za koje je potrebno dodatno ispitivanje od strane nadležnih tijela iz članka 7. te prema potrebi Europolu, u skladu s člankom 10., s obzirom da to da bi takve osobe mogle biti uključene u kazneno djelo terorizma ili teško kazneno djelo;
 - (b) odgovaranje, za svaki slučaj pojedinačno, na propisno obrazložen zahtjev podnesen na temelju dovoljno dokaza od strane nadležnih tijela za dostavu i obradu podataka iz PNR-a u određenim slučajevima u svrhe sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela, teza dostavu rezultata takve obrade nadležnim tijelima ili, prema potrebi, Europolu; i
 - (c) analiziranje podataka iz PNR-a u svrhu ažuriranja ili određivanja novih kriterija za provođenje procjena koje se provode na temelju stavka 3. točke (b) kako bi se identificirale sve osobe koje bi mogle biti uključene u kazneno djelo terorizma ili teško kazneno djelo.
3. Pri provođenju procjene iz stavka 2. točke (a) PIU može:
 - (a) uspoređivati podatke iz PNR-a s bazama podataka relevantnima za svrhe sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, što uključuje baze podataka o osobama ili predmetima koji se traže ili za koje postoji upozorenje, u skladu s pravilima Unije te međunarodnim i nacionalnim pravilima koja se primjenjuju na takve baze podataka; ili
 - (b) obrađivati podatke iz PNR-a u skladu s prethodno utvrđenim kriterijima.
4. Svaka procjena putnika prije njihova planiranog dolaska u državu članicu ili odlaska iz nje provedeno na temelju stavka 3. točke (b) u skladu s prethodno određenim kriterijima mora se provesti na nediskriminirajući način. Ti prethodno utvrđeni kriteriji procjene moraju biti usmjereni, proporcionalni i određeni. Države članice osiguravaju da PIU-ovi odrede te kriterije te da ih oni redovito preispituju u suradnji s nadležnim tijelima iz članka 7. Ti kriteriji ne smiju se ni u kojem slučaju temeljiti na rasnom ili etničkom podrijetlu osobe, njezinim političkim mišljenjima, vjeri ili filozofskim uvjerenjima, članstvu u sindikatu, zdravstvenom stanju, seksualnom životu ili spolnoj orijentaciji.
5. Države članice osiguravaju da se svaki pozitivni rezultat nastao automatiziranom obradom podataka iz PNR-a koja se provodi na temelju stavka 2. točke (a) pojedinačno provjeri na neautomatizirani način radi utvrđivanja treba li nadležno tijelo iz članka 7. poduzeti mjere na temelju nacionalnog prava.
6. PIU određene države članice prenosi podatke iz PNR-a za osobe koje su identificirane u skladu sa stavkom 2. točkom (a) ili rezultate njihove obrade nadležnim tijelima iz članka 7. iste države članice za daljnje ispitivanje. Takvi se prijenosi obavljaju samo za svaki slučaj pojedinačno i u slučaju automatizirane obrade podataka iz PNR-a nakon pojedinačne neautomatizirane provjere.
7. Države članice osiguravaju da službenik za zaštitu podataka ima pristup svim podacima koje obrađuje PIU. Ako službenik za zaštitu podataka smatra da obrada bilo kojih podataka nije bila zakonita, on može uputiti predmet nacionalnom nadzornom tijelu.
8. PIU provodi pohranu, obradu i analizu podataka iz PNR-a isključivo na sigurnoj lokaciji ili lokacijama unutar državnog područja država članica.
9. Posljedice procjena putnika iz stavka 2. točke (a) ovog članka ne dovode u pitanje pravo ulaska osoba koje uživaju pravo Unije na slobodno kretanje na državno područje dotične države članice kako je to utvrđeno Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾. Osim toga, ako se procjene provode u odnosu na letove unutar EU-a između država članica na koje se primjenjuje Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾, posljedice takvih procjena moraju biti u skladu s tom Uredbom.

Članak 7.

Nadležna tijela

1. Svaka država članica donosi popis nadležnih tijela koja su ovlaštena za traženje ili primanje podataka iz PNR-a ili rezultata obrade tih podataka od strane PIU-a radi daljnjeg ispitivanja tih informacija ili poduzimanja odgovarajućih mjera u svrhe sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.
2. Tijela iz stavka 1. jesu tijela nadležna su za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.
3. Za potrebe članka 9. stavka 3. svaka država članica obavješćuje Komisiju o popisu svojih nadležnih tijela do 25. svibnja 2017. i može u svakom trenutku izmijeniti svoju obavijest. Komisija tu obavijest i sve njezine izmjene objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.
4. Nadležna tijela država članica podatke iz PNR-a i rezultat obrade tih podataka koje je zaprimio PIU mogu dodatno obrađivati samo u posebnu svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili kaznenog progona kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela.
5. Stavak 4. ne dovodi u pitanje izvršavanje zakonodavstva ni pravosudne ovlasti na nacionalnoj razini kada se druga kaznena djela ili sumnja na njihovo postojanje otkriju tijekom aktivnosti progona koja proizlazi iz takve obrade.
6. Nadležna tijela ne smiju donijeti nikakvu odluku koja bi proizvela štetni pravni učinak na osobu ili bi značajno na nju utjecala isključivo na temelju automatizirane obrade podataka iz PNR-a. Takve odluke ne smiju se temeljiti na rasi ili etničkom podrijetlu osobe, njezinim političkim mišljenjima, vjeri ili filozofskim uvjerenjima, članstvu u sindikatu, zdravstvenom stanju, seksualnom životu ili spolnoj orijentaciji.

Članak 8.

Obveze za zračne prijevoznike u pogledu prijenosa podataka

1. Države članice donose potrebne mjere kako bi osigurale da zračni prijevoznici podatke iz PNR-a navedene u Prilogu I., u mjeri u kojoj su takve podatke već prikupili tijekom svojeg redovitog poslovanja, prenose („metodom unošenja”) u bazu podataka PIU-a države članice na čijem se državnom području nalazi polazište ili odredište leta. Kada se radi o zajedničkim letovima (code-sharing) jednog zračnog prijevoznika ili više njih, zračni prijevoznik koji obavlja let odgovoran je za prijenos podatka iz PNR-a svih putnika na letu. Kada let između EU-a i trećih zemalja ima jedno zaustavljanje ili više njih u zračnim lukama država članica, zračni prijevoznici prenose podatke iz PNR-a u pogledu svih putnika PIU-ovima svih uključenih država članica. To se također primjenjuje kada let unutar EU-a ima jedno zaustavljanje ili više njih u zračnim lukama različitih država članica, ali samo u odnosu na države članice koje prikupljaju podatke iz PNR-a dobivene na temelju letova unutar EU-a.
2. U slučaju da zračni prijevoznici prikupljaju bilo kakve API podatke navedene u točki 18. Priloga I., ali te podatke ne zadržavaju putem istih tehničkih sredstava kao druge podatke iz PNR-a, države članice donose potrebne mjere kako bi se osiguralo da zračni prijevoznici te podatke također prenose („metodom unošenja”) PIU-u države članice iz stavka 1. U slučaju prijenosa sve odredbe ove Direktive primjenjuju se na te API podatke.
3. Zračni prijevoznici podatke iz PNR-a prenose elektroničkim putem upotrebljavajući zajedničke protokole i podržane formate za prijenos podataka koji se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2. ili, u slučaju tehničke neispravnosti, nekim drugim odgovarajućim načinom koji jamči odgovarajuću razinu sigurnosti podataka, pod sljedećim uvjetima:
 - (a) 24 do 48 sati prije zakazanog vremena polaska zrakoplova; te
 - (b) odmah po zatvaranju leta, tj. kada su se putnici ukrcali u zrakoplov koji se sprema za polazak i kada se putnici više ne mogu ukrcati ni iskrcati.
4. Države članice zračnim prijevoznicima dopuštaju da se prijenos iz stavka 3. točke (b) ograniči na ažuriranje prijenosa iz točke (a) tog stavka.
5. Ako je pristup podacima iz PNR-a potreban kako bi se odgovorilo na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu s kaznenim djelima terorizma ili teškim kaznenim djelima, zračni prijevoznici, za svaki

slučaj pojedinačno, na zahtjev prenose podatke iz PNR-a i u drugim prilikama osim onih iz stavka 3., na zahtjev PIU-a koji je u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 9.

Razmjena informacija među državama članicama

1. Države članice osiguravaju da PIU, u pogledu osoba koje je PIU identificirao u skladu s člankom 6. stavkom 2., sve relevantne i potrebne podatke iz PNR-a ili rezultat obrade tih podataka prenese odgovarajućim PIU-ovima drugih država članica. U skladu s člankom 6. stavkom 6. PIU-ovi država članica primateljica prenose zaprimljene podatke svojim nadležnim tijelima.
2. PIU pojedine države članice može zahtijevati, prema potrebi, od PIU-a bilo koje druge države članice dostavu podataka iz PNR-a koji se nalaze u njihovoj bazi podataka, a koji još nisu depersonalizirani skrivanjem elemenata podataka na temelju članka 12. stavka 2., te, također, prema potrebi, rezultat bilo kakve obrade tih podataka, ako je ona već izvršena na temelju članka 6. stavka 2. točke (a). Takav se zahtjev propisano obrazlaže. Može se temeljiti na bilo kojem elementu podataka ili kombinaciji takvih elemenata koje PIU koji podnosi taj zahtjev smatra potrebnim za konkretan slučaj sprečavanja, otkrivanja, istrage ili kaznenog progona kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela. PIU dostavlja tražene podatke čim to bude moguće. U slučaju da su zatraženi podaci depersonalizirani skrivanjem elemenata podataka na temelju članka 12. stavka 2., PIU potpune podatke iz PNR-a dostavlja samo ako se opravdano smatra da je to potrebno u svrhu iz članka 6. stavka 2. točke (b) i to samo kada to odobri tijelo iz članka 12. stavka 3. točke (b).
3. Nadležna tijela države članice mogu samo kada je to potrebno u hitnim slučajevima te pod uvjetima utvrđenima u stavku 2. od PIU-a bilo koje druge države članice izravno zatražiti dostavu podatka iz PNR-a iz njihove baze podataka. Zahtjevi nadležnih tijela obrazlažu se. Preslika zahtjeva uvijek se šalje PIU-u države članice koja je podnijela zahtjev. U svim drugim slučajevima nadležna tijela svoje zahtjeve upućuju preko PIU-a vlastite države članice.
4. U iznimnim slučajevima, ako je za odgovor na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu s kaznenim djelima terorizma ili teškim kaznenim djelima potreban pristup podacima iz PNR-a, PIU države članice može u svakom trenutku zahtijevati da PIU-a druge države članice dobije podatke iz PNR-a u skladu s člankom 8. stavkom 5. i da ih dostavi PIU-u koji je podnio zahtjev.
5. Razmjena informacija u skladu s ovim člankom može se obavljati kroz postojeće kanale za suradnju između nadležnih tijela država članica. Jezik koji se upotrebljava za podnošenje molbe i razmjenu informacija jest jezik koji se upotrebljava u kanalu kojim se služi. Države članice, kod davanja obavijesti u skladu s člankom 4. stavkom 5., također Komisiji dostavljaju pojedinosti o kontaktnim točkama kojima se u hitnim slučajevima mogu uputiti zahtjevi. Komisija državama članicama dostavlja takve pojedinosti.

Članak 10.

Uvjeti za pristup Europolu podacima iz PNR-a

1. Europol ima pravo u okviru svojih ovlasti i za potrebe obavljanja svojih zadaća od PIU-ova država članica zatražiti podatke iz PNR-a ili rezultat njihove obrade.
2. Europol može, za svaki slučaj posebno, preko Europolove nacionalne jedinice podnijeti elektronički i propisno obrazložen zahtjev PIU-u bilo koje države članice za prijenos posebnih podataka iz PNR-a ili za rezultat obrade tih podataka. Europol može podnijeti takav zahtjev kada je to nužno radi podržavanja i jačanja djelovanja država članica u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage konkretnog kaznenog djela terorizma ili teškog kaznenog djela, ako je to kazneno djelo u nadležnosti Europolu u skladu s Odlukom 2009/371/PUP. U tom zahtjevu navode se utemeljeni razlozi na osnovi kojih Europol smatra da će se prijenosom podataka iz PNR-a ili rezultata obrade podataka iz PNR-a znatno doprinijeti sprečavanju, otkrivanju, istrazi navedenog kaznenog djela.
3. Europol obavještuje službenika za zaštitu podataka, imenovanoga u skladu s člankom 28. Odluke 2009/371/PUP, o svakoj razmjeni informacija na temelju ovog članka.
4. Razmjena informacija na temelju ovog članka odvija se putem SIENA-e te u skladu s Odlukom 2009/371/PUP. Jezik koji se upotrebljava za podnošenje molbe i razmjenu informacija jest jezik koji se upotrebljava u SIENA-i.

Članak 11.

Prijenos podataka trećim zemljama

1. Država članica može trećoj zemlji prenositi podatke iz PNR-a, i rezultat obrade takvih podataka koje PIU pohranjuje u skladu s člankom 12. samo za svaki slučaj posebno i:

- (a) ako su ispunjeni uvjeti iz članka 13. Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP;
- (b) ako je takav prijenos potreban u svrhe ove Direktive iz članka 1. stavka 2.;
- (c) ako je treća zemlja suglasna prenijeti podatke drugoj trećoj zemlji samo ako je to nužno u svrhe ove Direktive iz članka 1. stavka 2. i samo uz izričito odobrenje te države članice; i
- (d) ako su ispunjeni isti uvjeti kao oni utvrđeni u članku 9. stavku 2.

2. Neovisno o članku 13. stavku 2. Okvirne odluke 2008/977/PUP, prijenosi podataka iz PNR-a bez prethodne suglasnosti države članice iz koje su podaci dobiveni, dopušteni su u iznimnim okolnostima i samo ako:

- (a) takvi prijenosi ključni su da bi se odgovorilo na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu s kaznenim djelima terorizma ili teškim kaznenim djelima u državi članici ili trećoj zemlji, i
- (b) prethodna se suglasnost ne može pravodobno dobiti.

Tijelo nadležno za davanje odobrenja obavješćuje se bez odgode, a prijenos se propisno bilježi te podliježe naknadnoj provjeri.

3. Države članice nadležnim tijelima trećih zemalja prenose podatke iz PNR-a samo pod uvjetima koji su u skladu s ovom Direktivom i tek nakon što utvrde da primatelji imaju namjeru koristiti se podacima iz PNR-a u skladu s tim uvjetima i zaštitnim mjerama.

4. Službenika za zaštitu podataka PIU-a države članice koja je prenijela podatke iz PNR-a obavješćuje se svaki put kada država članica prenese podatke iz PNR-a na temelju ovog članka.

Članak 12.

Razdoblje čuvanja i depersonalizacije podataka

1. Države članice osiguravaju da se podaci iz PNR-a koje zračni prijevoznici dostavljaju PIU-u čuvaju u bazi podataka PIU-a u razdoblju od pet godina od njihova prijenosa PIU-u države članice na čijem se državnom području nalazi polazište ili odredište leta.

2. Nakon isteka razdoblja od šest mjeseci nakon prijenosa podataka iz PNR-a iz stavka 1., svi podaci iz PNR-a depersonaliziraju se skrivanjem sljedećih elemenata podataka koji bi mogli poslužiti za izravnu identifikaciju putnika na kojeg se ti podaci iz PNR-a odnose:

- (a) ime(na), uključujući imena drugih putnika u PNR-u i broj putnika u PNR-u koji putuju zajedno;
- (b) adresa i kontaktni podaci;
- (c) svi podaci o načinu plaćanja, uključujući adresu za slanje računa, u mjeri u kojoj oni sadrže bilo kakve informacije koje bi mogle poslužiti za izravnu identifikaciju putnika na kojeg se ti podaci iz PNR-a odnose ili bilo koje druge osobe;
- (d) podaci o programima vjernosti;
- (e) opće opaske u mjeri u kojoj sadrže bilo kakve informacije koje bi mogle poslužiti za izravnu identifikaciju putnika na kojeg se odnosi PNR; te
- (f) svi prikupljeni API podaci.

3. Nakon isteka razdoblja od šest mjeseci iz stavka 2., otkrivanje potpunih podataka iz PNR-a dopušteno je samo ako se:

- (a) opravdano smatra da je to potrebno u svrhu iz članka 6. stavka 2. točke (b); i
- (b) ako je odobri:
 - i. pravosudno tijelo; ili

ii.drugo nacionalno tijelo koje je prema nacionalnom pravu nadležno provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za objavu, pod uvjetom da se o tome obavijesti službenik za zaštitu podataka u PIU-u i da to podliježe njegovoj naknadnoj provjeri.

4. Države članice osiguravaju trajno brisanje podataka iz PNR-a po isteku razdoblja iz stavka 1. Tom obvezom ne dovode se u pitanje slučajevi u kojima su određeni podaci iz PNR-a preneseni nadležnom tijelu i upotrebljavaju se u okviru određenog slučaja u svrhe sprečavanja, otkrivanja, istrage ili kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te je u tom slučaju čuvanje takvih podataka od strane nadležnog tijela uređeno nacionalnim pravom.

5. Rezultat obrade iz članka 6. stavka 2. točke (a) čuva se u PIU-u samo toliko dugo koliko je potrebno da se o pozitivnom rezultatu obavijeste nadležna tijela i, u skladu s člankom 9. stavkom 1., PIU-ovi drugih država članica. U slučaju kad se rezultat automatizirane obrade, i to nakon pojedinačne neautomatizirane provjere iz članka 6. stavka 5., pokaže negativan, on se svejedno može čuvati kako bi se izbjegli budući „lažni” pozitivni rezultati dokle god osnovni podaci nisu izbrisani na temelju stavka 4. ovoga članka.

Članak 13.

Zaštita osobnih podataka

1. Svaka država članica osigurava da u pogledu obrade svih osobnih podataka na temelju ove Direktive svaki putnik ima jednako pravo na zaštitu svojih osobnih podataka, pravâ pristupa, ispravljanja, brisanja i ograničavanja te pravâ na naknadu i na pravno sredstvo kako je utvrđeno pravom Unije i nacionalnim pravom te u skladu s provedbom članka 17., 18., 19. i 20. Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP. Stoga se primjenjuju ti članci.

2. Svaka država članica osigurava da se odredbe donesene u skladu s nacionalnim pravom za provedbu članka 21. i 22. Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP o povjerljivosti obrade i sigurnosti podataka također primjenjuju na svaku obradu osobnih podataka na temelju ove Direktive.

3. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje primjenjivost Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾ na obradu osobnih podataka od strane zračnih prijevoznika, posebno njihove obveze da poduzmu odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere za zaštitu sigurnosti i povjerljivosti osobnih podataka.

4. Države članice zabranjuju obradu podataka iz PNR-a kojima se otkrivaju rasa ili etničko podrijetlo osobe, njezini politički stavovi, vjera ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatu, zdravstveno stanje ili seksualni život ili spolna orijentacija. Ako PIU zaprimi podatke iz PNR-a kojima se otkrivaju takve informacije, odmah ih briše.

5. Države članice osiguravaju da PIU vodi dokumentaciju o svim sustavima i postupcima obrade u svojoj nadležnosti. Ta dokumentacija mora sadržavati najmanje sljedeće:

(a) ime i kontaktne podatke organizacije i osoblja u PIU-u kojem je povjerena obrada podataka iz PNR-a te različite razine ovlaštenja za pristup;

(b) zahtjeve nadležnih tijela i PIU-ova drugih država članica;

(c) sve zahtjeve i prijenose podataka iz PNR-a u treću zemlju.

PIU na zahtjev stavlja na raspolaganje svu dokumentaciju nacionalnom nadzornom tijelu.

6. Države članice osiguravaju da PIU vodi evidenciju najmanje o sljedećim postupcima obrade: prikupljanju, obavljanju uvida, otkrivanju ili brisanju. Evidencija o obavljanju uvida i otkrivanju mora prikazivati osobito svrhu, datum i vrijeme takvih postupaka te, u mjeri u kojoj je to moguće, identitet osobe koja je obavila uvid ili otkrila podatke iz PNR-a te identitet primatelja tih podataka. Evidencija se upotrebljava isključivo u svrhe provjere samonadzora, osiguravanja cjelovitosti i sigurnosti podataka te revizije. PIU na zahtjev stavlja evidenciju na raspolaganje nacionalnom nadzornom tijelu.

Ta se evidencija čuva pet godina.

7. Države članice osiguravaju da njihov PIU provodi odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere i postupke kako bi se osigurala visoka razina sigurnosti koja odgovara rizicima obrade i prirodi podataka iz PNR-a.

8. Države članice osiguravaju da u slučaju kad je vjerojatno da će kršenje tajnosti osobnih podataka dovesti do visokog rizika za zaštitu osobnih podataka ili štetno utjecati na privatnost ispitanika, PIU bez nepotrebnog odlaganja o tom kršenju obavješćuje ispitanika i nacionalno nadzorno tijelo.

Članak 14.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu.

Osobito, države članice utvrđuju pravila o sankcijama, uključujući financijske sankcije, za zračne prijevoznike koji ne prenose podatke kako je predviđeno člankom 8. ili ih ne prenose u propisanom formatu.

Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 15.

Nacionalna nadzorna tijela

1. Svaka država članica osigurava da je nacionalno nadzorno tijelo iz članka 25. Okvirne odluke 2008/977/PUP odgovorno unutar svog državnog područja za savjetovanje o primjeni odredaba koje je donijela država članica na temelju ove Direktive i njezino praćenje. Primjenjuje se članak 25. Okvirne odluke 2008/977/PUP.

2. Ta nacionalna nadzorna tijela svoje aktivnosti obavljaju na temelju stavka 1. s ciljem zaštite temeljnih prava u vezi s obradom osobnih podataka.

3. Svako nacionalno nadzorno tijelo:

(a)postupa po pritužbama koje podnese bilo koji ispitanik, istražuje predmet i obavješćuje ispitanike o tijeku i ishodu njihovih pritužbi u razumnom roku;

(b)provjerava zakonitost obrade podataka, provodi istrage, preglede i revizije u skladu s nacionalnim pravom bilo na vlastitu inicijativu bilo na temelju pritužbe iz točke (a).

4. Svako nacionalno nadzorno tijelo na zahtjev savjetuje svakog ispitanika o ostvarivanju prava utvrđenih odredbama donesenima na temelju ove Direktive.

POGLAVLJE III.

Provedbene mjere

Članak 16.

Zajednički protokoli i podržani formati podataka

1. Svi prijenosi podataka iz PNR-a koje zračni prijevoznici izvrše PIU-ovima u svrhe ove Direktive obavljaju se elektroničkim putem, koji pruža dovoljna jamstva u pogledu tehničkih mjera sigurnosti i organizacijskih mjera koje se odnose na provođenje obrade. U slučaju tehničkog kvara podaci iz PNR-a mogu se prenositi bilo kojim drugim odgovarajućim sredstvima, pod pretpostavkom da pritom zadrže jednaku razinu sigurnosti i budu u potpunosti u skladu s pravom Unije o zaštiti podataka.

2. Godinu dana nakon datuma na koji Komisija prvi put donese zajedničke protokole i podržane formate podataka u skladu sa stavkom 3.,svaki put kada zračni prijevoznici prenose podatke iz PNR-a PIU-ovima za svrhe ove Direktive, čine to elektroničkim putem upotrebljavajući sigurne metode usklađene s tim zajedničkim protokolima. Takvi su protokoli jednaki za sve prijenose radi osiguravanja sigurnosti podataka iz PNR-a tijekom prijenosa. Podaci iz PNR-a prenose se u podržanom formatu podataka kako bi se osigurala njihova čitljivost svim uključenim stranama. Od svih zračnih prijevoznika zahtijeva se da izaberu zajednički protokol i format podataka koje namjeravaju upotrebljavati za prenošenje podataka i o tome obavijeste PIU.

3. Komisija provedbenim aktima sastavlja i prema potrebi prilagođava popis zajedničkih protokola i podržanih formata podataka. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2.

4. Dok god nisu dostupni zajednički protokoli i podržani formati podataka iz stavaka 2. i 3., primjenjuje se stavak 1.

5. U roku godine dana od donošenja tih zajedničkih protokola i podržanih formata podataka iz stavka 2. svaka država članica osigurava da se donesu potrebne tehničke mjere kako bi se omogućila njihova uporaba.

Članak 17.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne izda nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE IV.

Završne odredbe

Članak 18.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 25. svibnja 2018. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji šalju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 19.

Preispitivanje

1. Na temelju informacija država članica, uključujući statističke informacije iz članka 20. stavka 2., Komisija do 25. svibnja 2020. provodi preispitivanje svih elemenata ove Direktive te podnosi i predstavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

2. Pri provedbi tog preispitivanja, Komisija posebno vodi računa o:

(a) pridržavanju primjenjivih standarda zaštite osobnih podataka;

(b) potrebi i proporcionalnosti prikupljanja i obrade podataka iz PNR-a za svaku svrhu utvrđenu u ovoj Direktivi;

(c) duljini razdoblja čuvanja podataka;

(d) učinkovitosti razmjene podataka između država članica, te

(e) kvaliteti procjena, između ostalog u odnosu na statističke informacije prikupljene na temelju članka 20.

3. Izvješće iz stavka 1. također uključuje preispitivanje potrebe, proporcionalnosti i učinkovitosti obveznog prikupljanja i prijenosa podataka iz PNR-a o svim ili odabranim letovima unutar EU-a obuhvaćenim područjem primjene ove Direktive., Komisija uzima u obzir stečeno iskustvo država članica, osobito onih država članica koje ovu Direktivu primjenjuju na letove unutar EU-a u skladu s člankom 2. Izvješće također uzima u obzir potrebu uključivanja gospodarskih subjekata koji nisu

prijevoznici, kao što su putničke agencije i organizatori turističkih putovanja koji pružaju usluge povezane s putovanjima, uključujući rezervacije letova, u područje primjene ove Direktive.

4. Prema potrebi, s obzirom na preispitivanje provedeno u skladu s ovim člankom, Komisija podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću s ciljem izmjene ove Direktive.

Članak 20.

Statistički podaci

1. Države članice na godišnjoj razini Komisiji dostavljaju niz statističkih informacija o podacima iz PNR-a dostavljenima PIU-ovima. Ti statistički podaci ne smiju uključivati nikakve osobne podatke.

2. Statistikom se obuhvaća najmanje:

(a) ukupan broj putnika čiji su podaci iz PNR-a prikupljeni i razmijenjeni;

(b) broj putnika određenih za daljnje ispitivanje.

Članak 21.

Odnos s ostalim instrumentima

1. Države članice mogu i dalje primjenjivati međusobne bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore o razmjeni informacija između nadležnih tijela koji su na snazi od 24. svibnja 2016., ako su ti sporazumi ili dogovori usklađeni s ovom Direktivom.

2. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje primjenjivost Direktive 95/46/EZ na obradu osobnih podataka od strane zračnih prijevoznika.

3. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje nijedna dužnost ni obaveza država članica ili Unije koje proizlaze iz bilateralnih ili multilateralnih sporazuma s trećim zemljama.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.
Sastavljeno u Bruxellesu 27. travnja 2016.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednica

J.A. HENNIS-PLASSCHAERT

⁽¹⁾ [SL C 218, 23.7.2011., str. 107.](#)

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 21. travnja 2016.

⁽³⁾ [SL C 115, 4.5.2010., str. 1.](#)

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima ([SL L 261, 6.8.2004., str. 24.](#)).

⁽⁵⁾ Okvirna odluka Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma ([SL L 164, 22.6.2002., str. 3.](#)).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([SL L 55, 28.2.2011., str. 13.](#)).

(7) Odluka Vijeća 2009/371/PUP od 6. travnja 2009. o osnivanju Europskog policijskog ureda (Europol) ([SL L 121, 15.5.2009., str. 37.](#)).

(8) Okvirna odluka Vijeća 2006/960/PUP od 18. prosinca 2006. o pojednostavljenju razmjene informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Europske unije ([SL L 386, 29.12.2006., str. 89.](#)).

(9) Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima ([SL L 350, 30.12.2008., str. 60.](#)).

(10) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka ([SL L 8, 12.1.2001., str. 1.](#)).

(11) Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ ([SL L 158, 30.4.2004., str. 77.](#)).

(12) Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) ([SL L 105, 13.4.2006., str. 1.](#)).

(13) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka ([SL L 281, 23.11.1995., str. 31.](#)).

PRILOG I.

Podaci iz evidencije podataka o putnicima kako ih prikupljaju zračni prijevoznici

1. Kd evidencije PNR-a
2. Datum rezervacije/izdavanja karte
3. Predviđen(i) datum(i) putovanja
4. Ime(na)
5. Adresa i kontaktni podaci (telefonski broj, adresa e-pošte)
6. Svi podaci o načinu plaćanja, uključujući adresu za slanje računa
7. Cjeloviti plan puta za konkretni PNR
8. Podaci o programima vjernosti
9. Putnička agencija/putnički agent
10. Status putnika, uključujući informacije o potvrdi, prijavi na let, neprijavlivanju na let ili prijavi u posljednjem trenutku bez rezervacije
11. Razdijeljene/podijeljene informacije iz PNR-a
12. Opće primjedbe (uključujući sve dostupne informacije o maloljetnim putnicima bez pratnje mlađima od 18 godina, kao što su ime i spol maloljetnika, dob, jezik/jezici koje govori, ime i kontaktni podaci pratitelja na polasku i kako je povezan s maloljetnikom, ime i kontaktni podaci pratitelja na dolasku i kako je povezan s maloljetnikom, agent na polasku i dolasku)
13. Informacije s putne karte, uključujući broj karte, datum izdavanja karte, jednosmjerne karte, polja elektronskih karata koja se odnose na cijenu (Automated Ticket Fare Quote)
14. Broj sjedala i ostale informacije o sjedalu
15. Informacije o zajedničkom letu
16. Sve informacije koje se odnose na prtljagu
17. Broj i imena drugih putnika iz PNR-a

18. Sve informacije o putnicima koje će prevoziti (API) (uključujući vrstu, broj, zemlju izdavanja i datum isteka roka važenja bilo kojeg osobnog dokumenta, državljanstvo, prezime, ime, spol, datum rođenja, zračnog prijevoznika, broj leta, datum polaska, datum dolaska, zračnu luku polaska, zračnu luku dolaska, vrijeme polaska i vrijeme dolaska)

19. Sve kronološke izmjene podataka iz PNR-a navedene u točkama od 1. do 18.

PRILOG II.

Popis kaznenih djela iz članka 3. točke 9.

1. pripadanje zločinačkoj organizaciji,
 2. trgovanje ljudima,
 3. spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija,
 4. nedopušteno trgovanje opojnim drogama i psihotropnim tvarima,
 5. nedopuštena trgovina oružjem, streljivom i eksplozivima,
 6. korupcija,
 7. prijevarama, uključujući i prijevaru koja ugrožava financijske interese Unije,
 8. pranje prihoda stečenog kaznenim djelom i krivotvorenje novca, uključujući euro,
 9. računalni kriminal/kiberkriminalitet,
 10. kaznena djela protiv okoliša, uključujući i nedopuštenu trgovinu ugroženim životinjskim vrstama te ugroženim biljnim vrstama i sortama,
 11. omogućavanje neovlaštenog ulaska i boravka,
 12. ubojstvo, teška tjelesna ozljeda,
 13. nezakonita trgovina ljudskim organima i tkivima,
 14. otmica, protupravno oduzimanje slobode i držanje talaca,
 15. organizirana i oružana pljačka,
 16. nedopuštena trgovina kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela,
 17. krivotvorenje i piratstvo proizvoda,
 18. krivotvorenje administrativnih isprava i trgovina njima,
 19. nezakonita trgovina hormonskim tvarima i drugim poticateljima rasta,
 20. nedopuštena trgovina nuklearnim ili radioaktivnim materijalima,
 21. silovanje,
 22. kaznena djela iz nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda,
 23. protupravno oduzimanje zrakoplova ili brodova,
 24. sabotaža,
 25. trgovina ukradenim vozilima,
 26. industrijska špijunaža.
-